

การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปฏิญานิพนธ์
ของ
แพรวพรรณ โสมาศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2556

การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2556

แพรวพรรณ โสมาศรี. (2556). การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์, อาจารย์ ดร.อรุณพ โพธิสุข.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 - 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใน 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมจำนวนทั้งสิ้น 515 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 68 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .840 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

3. นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

4. นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่พบความแตกต่าง

A STUDY OF UNDERGRADUATE STUDENTS' LIFESTYLE
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 2013

Praewphun Somasri. (2013). *A Study of Undergraduate Students' Lifestyle at Srinakharinwirot University*. Master thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst.Prof.Dr. Suchada Suthummaraksa, Dr. Annop Phothisuk.

The purposes of this research were to investigate student's life styles at Srinakharinwirot University in overall and each of four aspects: learning, social, expenditure, and student activities' participation and to compare student's life styles in overall and each of four aspects among students with different gender, educational levels, faculties, and academic achievement. The sample of the study consisted of 515 students who study in the second year to the fourth year who were enrolled in the first semester in the academic year 2012 in 3 fields of study; Humanities and Social Sciences, Science and Technology and Health Science of Srinakharinwirot University. The instrument used for collecting data was a five - rating scale questionnaire with 68 items and the overall reliability was at .840. Frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and Scheffe's method were utilized for data analysis.

The results of the study revealed that:

1. Life styles of students at Srinakharinwirot University in overall was at the high level. When considering in each aspect, it was found that students' life styles in the aspect of learning, social and expenditure were at the high level except the aspect of students' activities participation was at the moderate level.
2. Male and female students showed no significant difference in overall aspect of students' life styles. When considering in each aspect, male and female students showed statistically significant difference of life styles in social and students' activities participation at .05 level, and showed no significant difference in aspect of learning and expenditure.
3. There was a statistically significant difference at .05 level of students' life styles in overall aspect among students with different educational level. When considering in each aspect, it was found that students' life styles in the aspect of students' activities participation showed significant different at .05 level. There was no significant difference in students' life styles in the aspect of learning, social, and expenditure.
4. There was a statistically significant difference at .05 level in students' life styles in overall and each aspects among students studying in different faculties.

5. There was a statistically significant difference at .05 level in overall students' life styles among students with different academic achievement. When considering in each aspect; the students' life styles in the aspect of learning, social and expenditure showed a statistically significant difference at .05 level. The students' life styles in students' activities participation among students with different academic achievement showed no significant difference.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษากาไรใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ

แพรวพรรณ ไสมาศรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

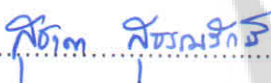
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

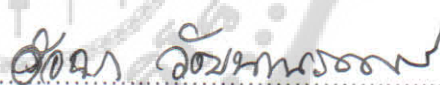
วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2556

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางรงค์)

.....ที่ปรึกษาร่วม

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อรอนพ โพธิสุข)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อรอนพ โพธิสุข)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข กรรมการควบคุมปริญญาโท ที่ให้ความสำคัญกรุณาในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนความห่วงใยและเป็นกำลังใจ รวมทั้งปรับสรุปและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปริญญาโทฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ ดร.จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา ที่ให้ความสำคัญสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือสำหรับงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิตทุกท่านที่ให้ข้าพเจ้าสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลประกอบการทำวิจัย รวมถึงการกรอกแบบสอบถามด้วยความเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง ทำให้การทำวิจัยในครั้งนี้เป็นไปอย่างราบรื่นและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการอุดมศึกษาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา รวมไปถึงเพื่อน ๆ พี่ๆ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูข้าพเจ้าจนประสบผลสำเร็จในการศึกษาต่อปริญญาโท เป็นผู้ให้กำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำปริญญาโทฉบับนี้ คุณค่าของปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา อาจารย์ และบุคคลที่เคารพรักทุกท่าน

แพรวพรรณ โสมาศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ลักษณะและธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา.....	10
ประเภทของนิสิตนักศึกษา.....	14
ลักษณะการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.....	18
ด้านการศึกษา.....	20
ด้านสังคม.....	21
สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน.....	21
สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์.....	23
ด้านเศรษฐกิจ.....	23
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม.....	25
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษา.....	26
การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	68
การอภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	79
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	79
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก.....	88
ภาคผนวก ข.....	90
ภาคผนวก ค.....	97
ภาคผนวก ง.....	99
ภาคผนวก จ.....	101
ประวัติย่อผู้วิจัย	104

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	40
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน.....	41
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษา เป็นรายข้อ.....	42
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม เป็นรายข้อ.....	44
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจ เป็นรายข้อ.....	46
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นรายข้อ.....	47
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	49
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นปี.....	49
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปร กลุ่มสาขาวิชา.....	50
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของการใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	52
13 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี.....	53

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นปี.....	54
15 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี.....	55
16 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา.....	56
17 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษา จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา.....	57
18 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา.....	58
19 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา.....	59
20 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา.....	60
21 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา.....	61
22 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	62
23 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษา จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	64
25 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	65
26 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นิสิตนักศึกษาปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่างๆ สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย ทั้งปวง สถานศึกษาจึงต้องเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและผู้เรียนในแบบทักษะชีวิต ทักษะสังคม สมรรถนะพื้นฐานร่วมที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการที่เป็นแท่งความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัวที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์ สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับผู้เรียนในสภาวะโลกาภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม รู้และเห็นคุณค่าของพหุลักษณะ พหุวัฒนธรรมเพิ่มความหลากหลายของผู้เรียนต่างวัยต่างภูมิหลังทางวัฒนธรรม สังคมและต่างเผ่าพันธุ์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 19 - 21)

สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียนพร้อมกับทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สร้าง และเผยแพร่ความรู้ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ผลผลิตที่สังคมควรได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาคือบัณฑิตที่มีความรู้สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงานเป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นผลผลิตจากมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจแล้ว ยังจะต้องช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 12) ดังเป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (2551 - 2554) ภายใต้กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ที่ได้ระบุไว้ว่า

1. มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยเพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะสากล สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคม และปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต
2. มุ่งพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาไทยในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการแข่งขันในระดับสากล รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนและท้องถิ่นบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ และเอกภาพเชิงระบบ โดยใช้กลไกธรรมาภิบาลเครือข่ายอุดมศึกษาทั่วประเทศ
3. มุ่งแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีส่วนช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากวิกฤตด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะเรื่องการว่างงาน
4. มุ่งปฏิรูปอุดมศึกษาทุกด้านเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป เป็นศูนย์กลางในการผลิตและกระจายความรู้ ตลอดจนเป็นแหล่งสร้างบุคลากรในการทำงานด้านสาธารณะ เพราะสถาบันอุดมศึกษาหรือ มหาวิทยาลัยมีหน้าที่สำคัญ 4 ประการ คือ การสอน การศึกษาค้นคว้าวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยจึงเป็นภาพของสถาบันการศึกษาที่เปิดกว้างแก่ทุกคน บนพื้นฐานของคุณธรรมและความสามารถของแต่ละบุคคล (จรรยา หยุทอง. 2545: 86) การศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ การริเริ่มพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก (สมพงษ์ สุชีเกตุ. 2543: 2) ทั้งนี้ระบบการศึกษาจะแตกต่างกันไปจากในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก โดยนิสิตนักศึกษาจะต้องช่วยเหลือตนเอง มีอิสระในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมากกว่าอยู่ในโรงเรียน มีการตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ชีวิตของตนเองอย่างไร ภายใต้มหาวิทยาลัย ซึ่งหากนักศึกษาเลือกใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสมแล้ว ย่อมเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในการช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งจะออกไปดำเนินชีวิตที่ดีในสังคมต่อไป ในทางตรงกันข้าม หากนักศึกษาใช้ชีวิตอย่างอิสระเสรีขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่รู้จักเลือกใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ย่อมนำผลเสียมาสู่ตนเองได้

จิรวรรณ วีรังกร (2545: 14 - 16) ได้ให้ความเห็นว่า การเรียนในระดับอุดมศึกษาต้องถือหลักแห่งความไม่ประมาทในชีวิต สติปัญญาดีเพียงใดหากแต่มีการใช้ชีวิตที่ประมาท มัวแต่สนุกสนานเพลิดเพลินมักพบกับความผิดพลาดเสมอ ดังนั้นนิสิตจะต้องฝึกที่จะเรียนรู้กับสภาพชีวิตใหม่ ต้องเข้าใจว่ารูปแบบการเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีความแตกต่างจากระดับอุดมศึกษาอยู่หลายประการ เมื่อแรกเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยจึงเปรียบเสมือนโลกใบใหม่ที่กว้างขวางจนบางคนไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นชีวิตอย่างไร สับสนไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไรดี ดังนั้นการบริหารจัดการตนเองให้เข้ากันได้กับสภาพแวดล้อมใหม่ ถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับนิสิตทุกคนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ทองเรียน อมรัชกุล. (2525: 34) กล่าวว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอายุตั้งแต่ 17 - 22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บุคคลในวัยนี้มักจะอารมณ์อ่อนไหวในขณะเดียวกันก็มีความกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพื่อฝัน และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ ที่ตนเองเชื่อถือในทางจิตวิทยา วัยนี้เป็นวัยที่นักศึกษา กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีสติปัญญาสูงกว่านักศึกษาทั่วไป การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเหล่านี้ จึงมีลักษณะพิเศษไม่เป็นไปตามกฎ เกณฑ์หรือระเบียบของมหาวิทยาลัย และประเพณีของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะหวังให้นักศึกษาคอยฟังคำสั่งจาก ผู้ใหญ่ หรือจะให้นักศึกษารู้จักยับยั้งชั่งใจ คิดเช่นผู้ใหญ่ ย่อมเป็นไปได้ไม่ได้ การปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความพอใจ ความพอดีกับสภาวะทางจิตใจของนักศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ได้พัฒนาอารมณ์ และบุคลิกของตนอย่างสมบูรณ์ ดังที่เกษม วัฒนชัย (2532: 67) กล่าวว่า ช่วงชีวิตที่เรียนใน

มหาวิทยาลัยเป็นช่วงชีวิตที่มีคุณค่ามากที่สุด นิสิตควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง เพราะว่าในช่วงสี่ปีนี้เป็นโอกาสเติมคนให้เต็มอุดมศึกษา คือ การเรียนให้เต็มที่ นิสิตต้องใช้เวลาในมหาวิทยาลัยทั้งในและนอกห้องเรียนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะและความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524: 7) ได้อธิบายว่าการที่นิสิตใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้สอน การอยู่ร่วมกันในสังคมมหาวิทยาลัยบรรยากาศรอบ ๆ รั้วอุดมศึกษากลุ่มเพื่อนจะเป็นผลช่วยหล่อหลอมให้นิสิตเป็นคนที่สมบูรณ์ได้โดยเห็นค่าวัฒนธรรมประเพณีในมหาวิทยาลัยวัฒนธรรมของนิสิตและภูมิหลังของนิสิตจะเป็นเครื่องหล่อหลอมความประพฤติ ความคิดและบุคลิกภาพของบุคคลที่มีอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้ของนิสิตจึงไม่ได้อยู่เพียงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยในลักษณะต่างๆจะเป็นองค์ประกอบ ในการหล่อหลอมและพัฒนาให้นิสิตให้มีบุคลิกภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยและสังคมมุ่งหวัง

ดังนั้น การใช้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะในระหว่างที่ทำการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้น นักศึกษาต้องเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตในด้านต่างๆให้เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หากนักศึกษาเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตในทางที่ถูกต้องเหมาะสม นักศึกษาก็สามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ดีเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ แต่หากนักศึกษาใช้ชีวิตในทางที่ไม่เหมาะสม ก็จะก่อให้เกิดปัญหาตามมาคือ รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย จนเป็นสาเหตุให้เรียนไม่จบตามระยะเวลาที่กำหนดหรืออาจลาออกกลางคันได้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ พัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ต่อมาได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีศูนย์การเรียนหลักอยู่ 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตั้งอยู่ที่ 114 ซอยสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยกลางเมืองที่ทันสมัยก้าวหน้าสู่สากล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ตั้งอยู่ที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ผสานสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนี้ยังมีวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย อำเภอวัฒนานคร สระแก้ว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทั้งนี้มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก เป็นองค์กรชั้นนำแห่งการเรียนรู้และการวิจัยบนฐานการศึกษาและคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สังคม มีภารกิจหลักคือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการศึกษาและให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมกับสังคมในการสืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักจริยธรรมทางวิชาการ และหลักการให้การศึกษแก่ประชาชน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2554: ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต้องการพัฒนาไปสู่การความเป็นสากลโดยให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อการขับเคลื่อนกระบวนการบ่มเพาะนิสิตให้พร้อมซึ่งความดีความงาม การเสียสละ การเป็นผู้ให้ คุณธรรม จริยธรรม และตระหนักในเรื่องสันติสุขและธรรมนิติรัฐของประเทศอยู่เสมอ นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยต้องเป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขทั้งในระดับประเทศและสังคมโลก ดังนั้นนิสิตที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต้องปรับตัวในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ในทางที่เหมาะสมในทุกด้าน เพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่มหาวิทยาลัยมุ่งหวัง จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นิสิต เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตประสบปัญหาในการใช้ชีวิต ดังนี้

ด้านการศึกษา นิสิตมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบบรรยาย ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนเพราะบางครั้งนิสิตจดคำบรรยายไม่ทัน และการส่งงานยังมีนิสิตบางคนที่ไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด (ศิริทิพย์ ตั้งใจเจริญ, 2554: สัมภาษณ์) เช่นเดียวกับ อรรถพร วงษ์หาจักร (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความเห็นว่า ในการเรียนการสอนที่เป็นแบบบรรยาย นิสิตจะต้องจดคำบรรยาย แต่ในบางครั้งก็จดไม่ทัน ช่วงแรกที่เข้ามาเรียนจะมีรุ่นพี่เข้ามาติวหนังสือให้ และให้เพื่อนที่เก่งช่วยติวให้เพื่อน ช่วงหลังมีการจับกลุ่มกับเพื่อนเพื่อติวหนังสือให้กัน ในด้านของการเรียนถ้าวิชาไหนที่อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ดีก็จะทำให้ผู้เรียนอยากเข้าเรียน แต่ถ้าวิชาไหนที่อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนที่ไม่ดี ก็จะทำให้เกิดการเบื่อไม่อยากเข้าเรียน ส่วนวรรณภา อัจศรี (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ที่พักอาศัยไกลจากมหาวิทยาลัยมาก ทำให้บางครั้งเข้าเรียนไม่ทัน ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองและขอความช่วยเหลือ และจะมีปัญหาด้านการเรียนบางรายวิชา ในบางรายวิชาที่เรียนรวมกันหลายคน นิสิตจะไม่กล้าซักถามในประเด็นที่ไม่เข้าใจ และชอบการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมากกว่าการทำงานคนเดียวเพราะมีหลายคนช่วยกันทำ ในการส่งงานจะมีปัญหาเรื่องการส่งงานไม่ทันบ้างหรือบางครั้งก็ไม่ส่งเลย เพราะงานเยอะทำให้ทำงานไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้สุมาลี ชุบุญ (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า นิสิตบางคนเข้าห้องเรียนช้าและมีการพูดคุยกันเสียงดังในขณะที่อาจารย์ทำการสอน ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาในบางส่วน นิสิตชอบที่จะทำงานคนเดียวมากกว่าการทำงานเป็นกลุ่ม เพราะการทำงานเป็นกลุ่มมีหลายคนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันทำให้เกิดความยุ่งยากในการทำงาน นอกจากนี้ นิสิตไม่กล้าถามอาจารย์ในประเด็นที่ไม่เข้าใจ

ด้านสังคม ศิริทิพย์ ตั้งใจเจริญ (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความคิดเห็นว่า เพื่อนมีความสำคัญมากในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเพราะบางครั้งเวลาที่เข้าเรียนไม่ทันเวลาหรือไม่ได้เข้าเพื่อนก็จะช่วยติวให้กัน และมีปัญหาอะไรก็สามารถที่จะปรึกษาเพื่อนได้ ส่วนด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน ถ้าความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอนดีจะทำให้กล้าที่จะซักถามปัญหาหรือขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ แต่ถ้าไม่มีความสัมพันธ์กับอาจารย์มากพอก็ไม่กล้าที่จะซักถามหรือขอคำปรึกษา ส่วนวรรณภา อัจศรี (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ในการคบเพื่อนจะเลือกคบเพื่อนที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่เหมือนกัน ส่วนมากสังคมกลุ่มเพื่อนจะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ คนที่เรียนเก่งก็จะคบกับเพื่อนที่เก่ง ส่วนคนที่เรียนปานกลางก็จะเลือกคบเพื่อนที่มีระดับการเรียนเท่ากัน

จะช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ จะให้ความสนิทสนมกับเพื่อนในกลุ่มเล็ก ๆ 3 - 4 คน และสามารถพูดคุยกับเพื่อนที่สนิทได้ทุกเรื่อง จะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่เรียนด้วยบ่อยครั้งและมีการลงมือปฏิบัติ ถ้าอาจารย์ที่สอนบรรยายเพียงอย่างเดียวก็ไม่มีสนิทเท่าที่ควร ถ้ามีปัญหาก็สามารถที่จะปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาได้ นอกจากนี้ยังมีนิสิตบางคนที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศ เพราะให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศมากเกินไปทำให้มีผลกระทบต่อการเรียน นอกจากนี้สุมาลี ชุบุญ (2554: สัมภาษณ์) กล่าวว่านิสิตจะคบเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยที่เหมือนกัน จะให้ความสนิทสนมกับเพื่อนในกลุ่มเล็ก ๆ มากกว่าเพื่อนกลุ่มใหญ่ ช่วงแรกที่เข้าเรียนรุ่นพี่จะให้คำปรึกษาในเรื่องของการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย แต่หลังจากนั้นก็ไม่ได้เจอกัน ถ้ามีปัญหาอะไรก็สามารถที่จะปรึกษาเพื่อนได้ สามารถที่จะปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาได้ แต่ส่วนมากจะหาอาจารย์ไม่เจอ

ด้านเศรษฐกิจ นิสิตส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายสูงในเรื่องของการเดินทางมามหาวิทยาลัย และเรื่องของเอกสารตำราต่าง ๆ และนิสิตบางคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดก็จะเสียค่าใช้จ่ายในด้านของที่พักอาศัยสูงรวมถึงค่าครองชีพต่าง ๆ นิสิตมีการใช้จ่ายในเรื่องส่วนตัวสูงกว่าเรื่องการเรียน ทำให้เงินไม่พอใช้ในบางเดือน (วิราวรรณ แก้วเกษมชาญชัย, 2554: สัมภาษณ์) ในขณะที่ วรรณภา อาศศรี (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของเศรษฐกิจว่า นิสิตจะเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของการเรียนสูง เช่น ค่าถ่ายเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพราะอาจารย์ไม่มีแจกให้นิสิตต้องเสียค่าถ่ายเอกสารเอง และมีหนังสือเรียนบางเล่มที่ห้องสมุดไม่มีให้ยืม นิสิตก็ต้องซื้อเองและราคาค่อนข้างสูง นอกจากนี้ก็จะมีค่าเดินทาง และค่ากิจกรรมกับสังคมกลุ่มเพื่อน แต่ส่วนใหญ่จะเป็นด้านค่าใช้จ่ายของการเรียนมากกว่าเรื่องส่วนตัว นอกจากนี้นิสิตบางคนยังใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง เพราะฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี ส่วนมากจะเป็นเด็กที่มาจากต่างจังหวัด ส่วนสุมาลี ชุบุญ (2554: สัมภาษณ์) กล่าวเสริมว่า นิสิตเสียค่าใช้จ่ายในด้านของการเรียนสูง เช่นค่าเอกสารตำราต่าง ๆ นอกจากนี้ก็จะมีค่าเดินทาง นิสิตจะเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องส่วนตัวน้อยกว่าเรื่องการเรียน

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมนิสิตส่วนใหญ่จะเป็นช่วงที่เรียนอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ส่วนชั้นปีอื่น ๆ จะไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม (วิราวรรณ แก้วเกษมชาญชัย, 2554: สัมภาษณ์) ชั้นปีที่ 1 จะมีกิจกรรมมากเพราะอยู่ในช่วงของการปรับตัว การเข้าร่วมกิจกรรมต้องรู้จักแบ่งเวลา (อรพรรณ วงษ์หัจจ์, 2554: สัมภาษณ์) ส่วน วรรณภา อาศศรี (2554: สัมภาษณ์) ได้ให้ความเห็นว่าไม่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเป็นการบังคับ ส่วนมากที่เข้าร่วมจะเป็นกิจกรรมบังคับที่นิสิตทุกคนต้องเข้าร่วม เพราะจะได้ตราประทับของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ก็ไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้สุมาลี ชุบุญ (2554: สัมภาษณ์) ได้กล่าว นิสิตมีการเข้าร่วมกิจกรรมบ้างแต่จะเข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่ตนเองชอบ ในการเข้าร่วมกิจกรรมนอกจากนิสิตจะได้รับความรู้จากกิจกรรมที่เข้าร่วมแล้ว นิสิตยังได้เพื่อนเพิ่มขึ้นทำให้ได้รู้จักเพื่อนที่ต่างคณะกัน

จากบทสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าปัญหาที่เกิดจากการใช้ชีวิตของนิสิต ส่งผลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งเป็นปัญหาหลักและเป็นอุปสรรคต่อศักยภาพที่ดีของนิสิตผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพิจารณาวางแผนและจัดนโยบายในสอดคล้องและเหมาะสมกับการใช้ชีวิตของนิสิต ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตสามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต เพื่อเป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและส่งเสริมให้นิสิตประสบความสำเร็จในการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย ในการพิจารณานำผลการวิจัยไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการใช้ชีวิตของนิสิตมากที่สุด อันจะส่งผลให้นิสิตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย และสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางาน เพื่อสนองนโยบายและวางแผนดำเนินการในการบริหารมหาวิทยาลัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นิสิตชั้นปีที่ 2 - 4 และสูงกว่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใน 3 กลุ่มสาขาวิชาคือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประกอบด้วย 6 คณะ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคมและกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์จำนวน 8,353 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ จำแนกเป็น

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 ชั้นปี จำแนกเป็น

1.2.1 ชั้นปีที่ 2

1.2.2 ชั้นปีที่ 3

1.2.3 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

1.3 กลุ่มสาขาวิชา จำแนกเป็น

1.3.1 กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย

1.3.1.1 คณะมนุษยศาสตร์

1.3.1.2 คณะสังคมศาสตร์

1.3.1.3 คณะศึกษาศาสตร์

1.3.1.4 คณะศิลปกรรมศาสตร์

1.3.1.5 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

1.3.1.6 วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน

1.3.2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย

1.3.2.1 คณะวิทยาศาสตร์

1.3.2.2 วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม

1.3.3 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น

1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

1.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-

วิโรฒ 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้ชีวิตของนิสิตในการวิจัยนี้ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติและพัฒนาตนเองของนิสิตในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อให้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย โดยในการศึกษา ครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการศึกษา หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การปฏิบัติตัวในการเรียน การเข้าชั้นเรียน การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง การแบ่งเวลาในการเรียน การฟังคำบรรยาย การจดบันทึก และการเขียนรายงาน

1.2 ด้านสังคม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการปรับตัวในสังคม ได้แก่ การคบเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน การอยู่ร่วมกันกับเพื่อน การอยู่ร่วมกันในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์

1.3 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียน ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเช่าสังคมในกลุ่มเพื่อน ค่าโดยสารรถประจำทาง ค่าบริการด้านต่าง ๆ

1.4 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมวิชาชีพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

2. นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 2 - 4 ที่กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

3. กลุ่มสาขาวิชา หมายถึง กลุ่มสาขาวิชาที่ประกอบด้วยคณะวิชาต่างๆ และมีที่ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตสังกัด แบ่งเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ

3.1 กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในการวิจัยนี้ หมายถึง กลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ในทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ศึกษาความสัมพันธ์ของมนุษย์ตามความเป็นจริง ประกอบด้วย 6 คณะ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน

3.2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการวิจัยนี้ หมายถึง กลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวของธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรามาประมวลเป็นความรู้ และนำมาประยุกต์ใช้ในทางเทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม

3.3 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพในการวิจัยนี้ หมายถึง กลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่เกี่ยวกับสุขภาพของมนุษย์ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) นับตั้งแต่เริ่มเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีที่ 1 จนถึงที่สุดภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ได้แก่

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ผลการเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 - 3.49

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผลการเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตที่กำลังศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษา การใช้ชีวิตของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษาดำเนิน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ นิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา โดยจำแนกสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ลักษณะและธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา
2. ประเภทของนิสิตนักศึกษา
3. ลักษณะการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษา
5. การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ลักษณะและธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา

นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอายุตั้งแต่ 17 - 22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บุคคลในวัยนี้มักจะมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะที่เดียวกันก็มีความกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพื่อฝัน และพร้อมที่จะยอม รับผิดชอบต่อตนเอง เชื่อถือในทางจิตวิทยา วัยนี้เป็นวัยที่ นักศึกษากำลังแสวงหา เอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีสติปัญญาสูงกว่านักศึกษาทั่วไป การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเหล่านี้ จึงมีลักษณะพิเศษไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยและประเพณีของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะหวังให้นักศึกษาคอยฟังคำสั่งจากผู้ใหญ่หรือจะให้นักศึกษารู้จักยับยั้งชั่งใจคิดเช่น ผู้ใหญ่ยอมเป็นไปไม่ได้ การปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความพอใจ ความพอดีกับสภาวะทางจิตใจของนักศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ได้ พัฒนาอารมณ์ และบุคลิกของตนอย่างสม บูรณ์ (ทองเรียน อมรรชกุล. 2525: 34) นอกจากนี้ จิรวัดณ์ วีรังกร (2545: 14 - 16) ได้กล่าวไว้ในคัมภีร์ชีวิตนิสิตใหม่ เรื่องปรับตัวอย่างไรกับชีวิตช่วงเปลี่ยนผ่าน: วันวารนักเรียนมัธยมสู่นิสิตอุดมศึกษาว่า การเรียนในระดับอุดมศึกษาต้องถือหลักแห่งความไม่ประมาทในชีวิต สติปัญญาดีเพียงใดแต่หยังผยองลำพองในความเก่ง มัวแต่สนุกสนานเพลิดเพลิน มักพบกับความผิดพลาดเสมอ ดังนั้นนิสิตจะต้องฝึกที่จะเรียนรู้กับสภาพชีวิตใหม่ ต้องเข้าใจว่ารูปแบบการเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีความแตกต่างจากการเรียนในระดับอุดมศึกษาอยู่หลายประการ เช่น

1. หลักสูตรการเรียนจะเป็นหมวดวิชาที่มีความยืดหยุ่นไม่ตายตัว
2. รูปแบบการเรียนจะมีความหลากหลายทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
3. การเรียนในระดับมัธยมศึกษาจะมีอาจารย์คอยเช็คและตรวจสอบการเข้าเรียนอย่างเข้มข้น แต่ในระดับมหาวิทยาลัยในเรื่องดังกล่าวจะลดน้อยลงมาก

4. ถึงแม้จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษา แนะนำเหมือนสมัยเรียนใน โรงเรียน แต่การตัดสินใจเป็นความรับผิดชอบของนิสิตเอง

5. การเรียนในระดับมัธยมศึกษาถึงแม้จะสอบไม่ผ่านในรายวิชานั้นก็ยังมีโอกาสที่จะสอบ ซ่อมได้ แต่ในระดับมหาวิทยาลัยจะไม่มีโอกาสสำหรับการซ่อม

6. ในการเรียนระดับมัธยมศึกษาจะต้องมีการเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดตั้งแต่จันทร์ถึงศุกร์ แต่เมื่อมาเรียนในมหาวิทยาลัยจะพบว่าบางวันอาจมีเรียนเพียง 2 - 3 ชั่วโมง หรืออาจไม่มีเรียนเลย ในบางวัน และจะพบว่ามีเวลาว่างมากขึ้น

ดังนั้น การบริหารจัดการตนเองเพื่อให้สามารถปรับตนเองให้เข้ากันได้กับสภาพแวดล้อมใหม่ ถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับนิสิตทุกคนเป็นอย่างยิ่ง

ทองเรียน อมรชุกุล (2525: 38 - 39) กล่าวถึง ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามชั้นปี ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวัง ดังนี้

1.1 ความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ความคิดต่างๆ

1.2 ต้องการเข้าใจตนเอง (Self Understanding) เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหา

เอกลักษณ์ของตน

1.3 แสวงหาฐานะส่วนตัว

1.4 ความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่ม

1.5 มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อยให้ความคุ้นเคยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความรู้สึก

ระคนกันระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาส่วนมากมักจะเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบาง กรณีก็เพียงแต่จะมีความเบื่อและรู้สึกเฉยๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็ เพราะพวกนี้ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับความเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนขาด ความรับผิดชอบ ดังนั้นลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือการริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบ แผนของกลุ่มย่อยขึ้น จนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น (Peer Culture)

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมี วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้น ปีที่ 3 ด้วยกันเองจะมีความคิดแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็น ส่วนมาก ค่านิยมคล้ายคลึงกันและทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลักษณะที่ คล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ความไม่พอใจ มหาวิทยาลัยด้านต่างๆ รวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์ มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษามีแนวโน้มที่จะมีความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มี ส่วนร่วม กับกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของ นักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยกันเอง โดยส่วน มากแล้วจะสนใจกับ เรื่องส่วนตัว เฉพาะอย่างยิ่งภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว

ข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 นั้น จะพบว่าเป็นได้ทั้งมิตรและศัตรูกัน ส่วนนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 นั้น มักจะเป็นเพื่อนฝูงกันก็ต่อเมื่อเรียนวิชาที่เหมือนกัน และอยู่ในชั้นเดียวกันเท่านั้น แต่นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ส่วนมากจะต่างคนต่างอยู่และไม่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งต่อกัน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา(2527: 28) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ซึ่งพบว่า สภาพนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา มีลักษณะใกล้เคียงกับสภาพนักศึกษาในประเทศไทย คือ

1. นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 รู้สึกสนใจ ตื่นเต้นต่อทุกอย่างที่อยู่รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย นักศึกษาอยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษาและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์
2. นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจครู อาจารย์ เริ่มมีความขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น
3. นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มักสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนๆ มากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัย และต่อการเรียน อาจมีความคิดที่จะมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รัก
4. นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ส่วนมากมักจะยุ่งเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัย

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524: 62) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศตามสาขาวิชา ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีลักษณะ คือ ภาษาดี ค่านิยมทางสุนทรียศาสตร์สูง เหตุผลเฉียบขาด รุนแรง แต่เจ้าอารมณ์ มีบุคลิกภาพไม่แน่นอน และไม่ค่อยมีเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือทฤษฎีต่างๆ
2. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางด้านคำนวณสูง มีอารมณ์มั่นคง ทัศนคติทางสังคมค่อนข้างไปในทางอนุรักษนิยม เพราะมีระเบียบแบบแผน มีคุณค่าทางสุนทรียต่ำ แต่มีความคิดทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจสูง
3. นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ มักจะไม่ค่อยมักใหญ่ใฝ่สูง ใจค่อนข้างคับแคบ คุณค่าทางศาสนาค่อนข้างต่ำ แต่เฉียบคมเจ้าปัญญา สนใจในการเมืองและเศรษฐกิจสูง

คอฟแมน (อดิสร พงษ์ศรี. 2546: 17; อ้างอิงจาก Kauffman. 1968: 19 - 21) ได้ศึกษาลักษณะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของประเทศสหรัฐอเมริกา สรุปได้ 6 ลักษณะดังนี้

1. ผู้ที่เข้ามาแสวงหาความรู้และตัดสินใจเรียนในวิชาใดอยากให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตจริงกับวิชาที่เรียน และจะผิดหวังเพราะไม่ได้พบเช่นนั้น
2. ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม บางครั้งเมื่อเข้ามาในมหาวิทยาลัยเกิดความรู้สึกเหมือนคนหลงทางการเข้ามหาวิทยาลัยซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าจะมีหน้าที่ทำให้คลายความสัมพันธ์ความใกล้ชิดกับที่บ้าน พยายามคิดหาทางห่างจากบ้านเพื่อต้องการความอิสระ จึงต้องหาคนที่ถูกใจเป็นเพื่อน

3. เป็นคนที่มีอุดมคติและใจดีแต่บางครั้งสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยก็ทำลายอุดมคตินั้น ต้องการที่จะช่วยคนอื่นและสนใจปัญหาสังคมซึ่งมหาวิทยาลัยไม่ได้คิดถึงหรือมองไม่เห็นความต้องการ จึงไม่ได้ช่วยจัดประสบการณ์หรือเปิดโอกาสให้ได้ทดลองทำงานที่ใช้วิชาที่เรียนกับชีวิตประจำวัน

4. มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แต่มีสิ่งยั่วยุรอบด้านที่ผลักดันให้หันเหทิศทางไปทางอื่น เช่น มีกิจกรรมต่างๆ ที่สนุกสนานกว่า ไม่ต้องกังวลเดือดเนื้อร้อนใจ และได้รับการบีบคั้นจากการเรียน นักศึกษาบางคนตั้งความหวังในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา วิชาที่สูงมาก แต่เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ารู้สึกเสียใจและผิดหวังมากจึงต้องหันความสนใจไปด้านอื่น ซึ่งบางครั้งอาจนำไปสู่ปัญหาการเล่นการพนัน และการติดยาเสพติด ซึ่งเป็นผลร้ายต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

5. ต้องการค้นพบตนเอง ความเป็นตนเอง แต่ส่วนมากมักจะไม่พอใจความปรารถนาและทุกสิ่งในตัวเองนัก นอกจากนี้การเรียนในระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาบางประเภทไม่ได้ช่วยให้นักศึกษาค้นพบความสามารถของตนเอง บางครั้งทำให้นักศึกษาเข้าใจผิดว่าตนเองโง่มาก เพราะเพียงสาเหตุจากสอบตกเพียงหนึ่งวิชาเท่านั้น จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ

6. มีความขัดแย้งและความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหาร ลักษณะของนิสิตนักศึกษาในด้านนี้อาจเปลี่ยนแปลงไป ในบางมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารของมหาวิทยาลัยบ้าง โดยการมีตัวแทนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการบริหารจะทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลหรือข่าวสารที่ถูกต้องขึ้น เพราะนักศึกษาเชื่อว่าผู้แทนนักศึกษาต้องมีความภักดีต่อกลุ่ม ดังนั้นข้อมูลที่ได้รับย่อมมีความเที่ยงตรง และสิ่งที่ตัวแทนทำ ย่อมตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2527: 8 - 9) ได้จำแนกลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. จำแนกตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- 1.1 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะดี
- 1.2 นักศึกษาครูส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน
- 1.3 นักศึกษาเกษตรส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน

2. จำแนกตามพื้นฐานทางจิตวิทยา

- 2.1 การพัฒนาการทางด้านร่างกายของนักศึกษา มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเองได้
- 2.2 การพัฒนาการทางด้านจิตใจ มีนิสัยอยากรู้ อยากเห็น แต่การเรียนการสอนยังไม่เอื้ออำนวยในการแสดงออกมากนัก นอกจากนั้นนักศึกษาจะชอบการมีส่วนร่วมมีแรงจูงใจและอุดมคติสูง
- 2.3 การพัฒนาการทางด้านสติปัญญา มีสติปัญญาฉลาด และฉลาดปานกลาง ส่วนนักศึกษาครูส่วนใหญ่มีสติปัญญาปานกลาง
- 2.4 การพัฒนาการทางด้านสังคม จะชอบการรวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน

2.5 การพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ เป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตาม
ภูมิภาค

2.6 การปรับตัว เป็นไปตามค่านิยมและค่อนข้างสูงจะมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว
จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น ได้รวม
เอาลักษณะของวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและลักษณะ เฉพาะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
เข้าไว้ด้วยกัน และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า นักศึกษาในแต่ละชั้นปีมี
ลักษณะที่แตกต่างกันออกไป นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาที่ต่างกันจะมีความคิดที่แตกต่างกัน ทั้งใน
ด้านความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การเข้าร่วม
กิจกรรม การเข้ากลุ่มเพื่อน โดยได้รับอิทธิพลจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อนๆ เป็นผู้ที่ทำให้นักศึกษา
เปลี่ยนแปลงไป

ประเภทของนิสิตนักศึกษา

เนื่องจากนิสิตนักศึกษาแต่ละคนที่เข้ามาในสถาบันอุดมศึกษามีความแตกต่างกันทั้ง
ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์ ความสามารถ และความมุ่งหมายในการเข้าศึกษา จึงได้มีผู้ศึกษา
ลักษณะนิสิตนักศึกษา และได้จัดแบ่งประเภทไว้หลายรูปแบบ ดังนี้

บอลตัน และ แคมเยียร์ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2530: 10 - 11; อ้างอิงจาก Bolton; &
Kammeyer. 1968: 183 - 197) ได้แบ่งนิสิตนักศึกษาตามพฤติกรรมที่ใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย
ออกเป็น 5 แบบเด่นๆ คือ

1. พวกวิชาการ พวกนี้ชอบร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ร่วมทำงานที่ได้รับมอบหมาย
ชอบอภิปราย สัมมนา จากการพูดคุย การอ่านบทความ การอ่านหนังสือพิมพ์ และติดตามความก้าวหน้า
ใหม่ทางวิชาการอยู่เสมอ
2. พวกมีปฏิริยาต่อสังคม พวกนี้ไม่ชอบอยู่คนเดียว ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น ชอบเขียน
เรื่องราวต่างๆ ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ชอบมีบทบาทในการแสดงออก และรับผิดชอบต่อสังคม
3. พวกชอบอยู่คนเดียว พวกนี้มักได้แก่พวกวิชาการหญิง กับพวกวิชาชีพชาย ชอบศึกษาค้นคว้า
รักสงบ สันโดษ ชอบอยู่คนเดียว ความกังวลใจอาจทำให้พยายามไปหาเพื่อนฝูงและพูดคุย
ในงานสังคมต่างๆ ในขณะที่นักวิชาการพยายามเก็บตัวเอง
4. พวกชอบอยู่กับคนอื่น พวกนี้ได้แก่พวกนักศึกษาวินิจฉัย ชอบคบหาสมาคมกับ
บุคคลต่างๆ นักวิชาการชายชอบคบเพื่อนเพศตรงข้าม นักศึกษาทั่วไปชอบคบเพื่อนเพศเดียวกัน
เพื่อนต่างเพศและเป็นกลุ่มของเขาเองทั้งชายและหญิง พวกนักศึกษปีที่ 4 ชอบคบหาสมาคมเพื่อน
ต่างเพศ
5. พวกกิจกรรมนอกหลักสูตร พวกนี้ชอบร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร และจะช่วยกิจกรรม
ของมหาวิทยาลัยได้มากสม่ำเสมอ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นจะแตกต่างไป เช่นนักวิชาการ
ชาย - หญิง ไม่ค่อยชอบร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

ทองเรียน อมรชกุล (2525: 39 - 40) ได้แบ่งนิสิตนักศึกษาออกเป็น 3 พวก คือ

1. พวกเรียนอย่างเดียว นักศึกษาพวกนี้จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับการศึกษาเล่าเรียน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมนิตแต่ประการใด มักจะอยู่ในห้องสมุดตลอดเวลา การศึกษาในมหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาในกลุ่มนี้ คือ การอุทิศตนให้ตำราและคำสอนของครูอาจารย์

2. พวกที่ใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับกิจกรรม นักศึกษาพวกนี้จะเข้าไปเป็นผู้นำในองค์การและชมรมของนักศึกษา จะคิดว่าการศึกษาเล่าเรียนที่แท้จริงไม่ใช่อยู่ที่ตำรา และการสอนของครูอาจารย์ แต่จะเกิดจากการที่ตนมีประสบการณ์ด้วยตนเอง

3. พวกที่เดินทางสายกลาง คือ ทั้งศึกษาเล่าเรียนจากตำรา จากคำสอนของครูอาจารย์ และเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา

คล้าก (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2530: 11 - 12; อ้างอิงจาก Clark. 1962: 203 - 210) ได้จำแนกประเภทของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามลักษณะที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมของนักศึกษา ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็น 4 วัฒนธรรมย่อย ดังนี้

1. กลุ่มวิชาการ (Academic Subculture) นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้เห็นว่า ชีวิตในมหาวิทยาลัยต้องเป็นไปเพื่อการเรียน สนใจอยู่กับวิชาการ การทำรายงาน ผลการเรียน และความคาดหวังที่จะได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้จะผูกพันกับห้องเรียน ห้องสมุดและสถาบันของตนเอง

2. กลุ่มก้าวหน้า (Non-conformist Subculture) เป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่สงสัยและไม่เชื่อในค่านิยม และแบบแผนพฤติกรรมที่เป็นอยู่ มีความคิดที่เป็นอิสระของตนเอง สนใจเรื่องปัญหาข้อเสนอกเกี่ยวกับสังคม และถือว่าสังคมมีความสำคัญมากกว่าสถาบันของตนเอง

3. กลุ่มกิจกรรม (Collegiate Subculture) นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้ไม่สนใจการเรียนและตำราเรียน รวมทั้งไม่สนใจเรื่องปัญหาสังคมหรือการเมือง เป็นพวกที่มีความสนุก สนานกับบรรยากาศของสถาบัน ทำตัวจรรู้รักดี และปฏิบัติสอดคล้องกับความต้องการของสถาบัน ชอบเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาสนันทนาการ ชอบการรวมกลุ่ม และมีความผูกพันกับสถาบันสูง

4. กลุ่มอาชีพ (Vocational Subculture) นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้มีความเห็นว่า การเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นการฝึกฝนทางอาชีพ มุ่งฝึกตนเองเพื่อจะได้ออกไปประกอบอาชีพ ไม่สนใจกับกิจกรรมทุกประเภท ยกเว้นกิจกรรมที่มีรายได้ และไม่ผูกพันกับสถาบันมากนัก

แบนด์ท์ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2530: 13 - 15; อ้างอิงจาก Bandt; Others. 1947: 40 - 49) ได้แบ่งประเภทของนิสิตนักศึกษาตามพฤติกรรมการเรียนเป็น 12 แบบ คือ

1. แบบนักเล่นกลลวงตา (The Illusionist) ตั้งใจเรียน เรียนร่วมกับเพื่อนอย่างดี เตรียมให้พร้อมสำหรับการเรียน ทำงานอย่างเป็นระเบียบ แต่เมื่อทำจริง ๆ อาจจะไม่ได้มากนัก

2. แบบนักไฟ้ฝันสันติภาพ (The Pacifist) พวกนี้จะรักสงบ ในการเรียนจะคำนึงแนวทางของอุดมคติ ปล่อยใจให้ล่องลอยไปกับสิ่งที่เป็นความฝันโดยไม่สนใจต่อสิ่งที่เรียนและคำบรรยายอย่างจริงจังนัก

3. เจ้าความคิด (The Idea Men) พวกนี้จะมีแนวคิดพิเศษเฉพาะของตัว มีอะไรที่จะมาถามท้าทายผู้สอน แต่ไม่ชอบลึกซึ้งหรือมีข้อมูลมาก ๆ แต่จะเรียนวิชาที่มีลักษณะกว้าง ๆ ได้ดี
4. แบบนักสืบ (The Detective) สนใจในรายละเอียดเก็บข้อมูลไว้อย่างมากมายทำงานหนัก แต่ขาดความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการผสมผสานเนื้อหา
5. แบบนักโทษทางปัญญา (The Cognitive Prisoner) อาศัยความจำและความระลึกได้ใน การเรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหาทางปัญญาได้ดี แต่การนำไปใช้หรือประยุกต์กับงานเป็นสิ่งลำบาก สำหรับคนกลุ่มนี้
6. แบบผู้ชำนาญเฉพาะ (The Technician) พวกนี้ชำนาญและเก่งในการทำสิ่งต่าง ๆ และ มักแสดงออกให้เห็นถึงความสามารถในเชิงประดิษฐ์ และจะมีปัญหาในเรื่องปัญญาและความรู้ เขาจะ สนใจในเรื่องของประสบการณ์มากกว่าความรู้เดิม
7. แบบโดดเดี่ยว (The Isolationist) มีความสามารถในการรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียด แต่ขาดความสัมพันธ์หรือเชื่อมต่อ เขาจะสามารถรายงานสิ่งที่นักคิดคนสำคัญคิดได้ดีแต่ไม่สามารถ เปรียบเทียบและรวมหัวข้อย่อยได้ดี
8. แบบนักปรับปรุง (The Revisionist) พวกนี้มีแนวคิดและค่านิยมที่แน่นอนเขาจะศึกษา ในวงกว้าง เพื่อนำไปสู่ หรือนำไปสนับสนุนสิ่งที่เขาคิดเขาเชื่อ เขาจะเรียนได้ดีเมื่อมีข้อมูลมาก ๆ ให้ เขาพิจารณาตัดสินใจคัดเลือก
9. แบบมายา (The Shadow) เป็นประเภทติดตามความรู้อย่างรวดเร็ว รีบท่องหนังสือ จด ไว้ทันที เมื่อเข้าห้องสอบจะรีบสำรวจคำถามเพื่อหาคำตอบก่อนที่จะลืมสิ่งที่เตรียมและจำมา
10. แบบปิดบัง (The Mask) แท้ที่จริงได้ศึกษาและเตรียมการมาดีแต่ปิดบังอำพรางให้คน อื่นเห็นว่าตนเองไม่ได้เตรียมตัวมา แต่เมื่อผลสอบออกมาพวกนี้จะมองหน้าเพื่อนไม่สนิท
11. แบบนักประติษฐ์ (The Pragmatist) เมื่อผู้สอนกำหนดอะไรมาเขาจะทำได้ดี หรือเดิน ตามโปรแกรมของตนเองได้ดี แต่ไม่ค่อยท้าทายผู้สอนนัก
12. แบบนักสร้างสรรค์ (The Innovator) เขาสามารถสร้างความรู้สึกรักคิดส่วนตัวของเขา ขึ้นมาได้ และในขณะที่เขากำลังจะลึกลงไปได้ด้วยตัวของเขาเอง

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 54 - 55) ได้แบ่งประเภทนิสัยนักศึกษาตามระดับ สติปัญญาเป็น 4 ประเภท คือ

1. ประเภทเฉลียวฉลาดและไว นักศึกษาประเภทนี้มีความมั่นใจในตนเองสูง มีความ ขยันหมั่นเพียรในการเรียน ชอบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งโดยการอ่าน และฟังการอภิปรายทาง วิชาการ มีความสนใจทุกอย่าง เรียนรู้ได้เร็วในการเรียนการสอน เพียงอาจารย์บอกถึงหัวข้อก็ สามารถเข้าใจเนื้อหาวิชา และสามารถอธิบายเนื้อหาวิชาในหัวข้อต่าง ๆ นั้นได้เป็นอย่างดี นักศึกษา ประเภทนี้มีเพียงร้อยละ 5 ของนักศึกษาทั้งหมด
2. ประเภทฉลาด นักศึกษาประเภทนี้มีความพร้อมในการศึกษา มีความคิดเชิงเหตุผลดี สามารถเรียนได้ดีทุกวิชา เมื่ออาจารย์บอกถึงหัวข้อที่จะสอนและอธิบายเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อยก็ เข้าใจสาระที่สอนได้เป็นอย่างดี นักศึกษาประเภทนี้มีเพียงร้อยละ 15 ของนักศึกษาทั้งหมด

3. ประเภทปานกลาง นักศึกษาประเภทนี้มีความพร้อมบางประการ เช่นความพร้อมด้านพื้นฐานความรู้ แต่ไม่พร้อมเรื่องการเงิน หรือมีความพร้อมเรื่องการเงินแต่ไม่พร้อมเรื่องวิธีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ไม่เข้าใจวิธีการจดคำบรรยาย โดยจับประเด็นไม่เป็น ขาดการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง หรือบางกรณีก็ขาดความพร้อมด้านพื้นฐานความรู้ตั้งแต่การเรียนในระดับชั้นมัธยมแล้ว นักศึกษาประเภทนี้ อาจารย์จำเป็นต้องบอกหัวข้อที่จะสอน อธิบายสาระแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ นักศึกษาประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 70 ของนักศึกษาทั้งหมด

4. ประเภทอ่อน นักศึกษาประเภทนี้เรียนรู้ค่อนข้างช้า อาจารย์จำเป็นต้องบอกถึงหัวข้อที่จะสอน และอธิบายเนื้อหาในแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบและอธิบายซ้ำๆ หลายครั้ง บอกเหตุผลที่สอนและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน รวมทั้งให้ทำแบบฝึกหัดประกอบ นักศึกษากลุ่มนี้ส่วนใหญ่มักจะเข้าเรียนสม่ำเสมอ แต่ไม่ค่อยสอบได้คะแนนดี นักศึกษาประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 10 ของนักศึกษาทั้งหมด

นอกจากการจัดประเภทของนิสิตนักศึกษาดังกล่าวแล้ว ประกอบ คุปรัตน์ (2527: 192 – 194) ได้จัดประเภทของนิสิตนักศึกษาตามสภาพการพักอาศัย ไว้ดังนี้ คือ

1. พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง นักศึกษาพวกนี้จะเดินทางมาเรียนแบบไปเช้าเย็นกลับ หรือแบบต้องเดินทางไปเรียน (Commuting Students) พวกนี้จะเป็นกลุ่มที่พ่อแม่เดือดร้อนน้อยที่สุดในแง่การเปลี่ยนแปลงด้านค่าใช้จ่าย หรือความเป็นห่วงเป็นใยในบุตรหลานของตน ยกเว้นในกรณีที่สถานที่เรียนอยู่ไกลบ้านพักมาก ๆ

2. พักอาศัยอยู่ในหอพักของสถาบัน ได้แก่ นักศึกษาที่มีบ้านพักไกลจากสถาบัน จนเกินกว่าที่จะเดินทางไปกลับได้ทุกวันๆ ที่เรียน หรืออาจต้องการความเป็นอิสระจากพ่อแม่ หรือต้องการชีวิตสนุกสนานแบบมหาวิทยาลัยก็ตาม นักศึกษาเหล่านี้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เพราะต้องจ่ายค่าที่พักค่าอาหาร โดยเฉพาะหากมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตไกลชุมชน และไม่มีโอกาสหางานทำเพื่อรายได้พิเศษ

3. พักอาศัยอยู่ในบ้านอิสระนอกเขตมหาวิทยาลัยพวกนี้คล้ายพวกอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือผู้ปกครองตรงที่ไม่ต้องอยู่อาศัยภายในมหาวิทยาลัย อยู่นอกกฎระเบียบของการพักอาศัย แต่ขณะเดียวกันก็เหมือนพวกอยู่หอพักมหาวิทยาลัย ตรงที่ต้องอยู่เป็นอิสระจากบิดามารดา เข้าบ้านอยู่กับเพื่อน อยู่หอพักเอกชนหรืออาศัยตามวัด พวกนี้อาจเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่าพวกอาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยหรืออาจแพงกว่า แล้วแต่การเลือกสถานที่หรือโอกาส

จากการศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า นิสิตนักศึกษามีหลายประเภท แต่ละประเภทจะมีแนวคิดและการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ทั้งในด้านของการศึกษา การเข้าสังคม การเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตนักศึกษาที่สนใจในวิชาการจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับการศึกษาเล่าเรียนไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น ส่วนนิสิตนักศึกษาที่สนใจในกิจกรรม จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นผู้นำในองค์การชมรม มีความคิดว่าการศึกษาที่แท้จริงไม่ใช่อยู่ที่ตำราเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งประเภทของนิสิตนักศึกษาตามระดับของสติปัญญา และสภาพของการพักอาศัย

ลักษณะการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่ม พัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ การริเริ่มพัฒนาประเทศในด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคม โลก (สมพงษ์ สุชีเกตุ, 2543: 2) บุคคลในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มักมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะที่เดียวกันก็มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึง ค่อนข้างเพื่อฝัน และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเองเชื่อถือในทางจิตวิทยา(ทองเรียน อมรรักษ์กุล, 2525: 34)

มัลลวีร์ อุดุลวัฒน์ศิริ(2533: 62 - 63) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับนักศึกษา ดังนี้

1. ต้องรู้จักตนเอง นักศึกษาควรสำรวจและทำความเข้าใจให้ได้ว่าตนเป็นใคร มีความสามารถ อะไร อย่างไร มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะช่วยให้ปรับตัวได้เหมาะสม การไม่รู้จักหรือเข้าใจตนเองดีพอ อาจตั้งความหวังในชีวิตไว้สูงเกินไป เมื่อไม่ประสบผลสำเร็จอาจทำให้เกิดความเครียด สับสนวุ่นวาย ท้อใจ หหมดหวัง แต่หากตั้งระดับความมุ่งหวังในชีวิตต่ำกว่าความสามารถของตนเอง อาจทำให้ ตนเองและผู้อื่นเสียโอกาสที่จะได้รับประโยชน์บางอย่าง อย่างไรก็ดี วิธีที่รู้จักตนเองง่ายๆ ได้แก่ การประเมิน ตนเองจากกิจกรรมที่มีส่วนรับผิดชอบ หรือการยอมรับคำติชมจากคนใกล้ชิด พร้อมนำคำวิจารณ์มา พิจารณาอย่างรอบคอบ พยายามแก้สิ่งที่บกพร่อง

2. การเรียนในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย การฟังคำบรรยาย การอ่านตำรา วารสารวิชาการ การทดลอง การเขียนรายงาน การทำการบ้าน การอภิปรายกลุ่มย่อย ฯลฯ เนื่องจากเป็นระบบการ เรียนแบบใหม่ ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาประสบกับความยุ่งยาก เนื่องจากยังไม่เคยชิน รายละเอียดที่ จะกล่าวต่อไปนี้เป็นวิธีเรียนที่นักศึกษาสวนมากประสบปัญหา ได้แก่

2.1 การฟังและจดคำบรรยาย นักศึกษาบางส่วนไม่เห็นความสำคัญ คิดว่าสามารถ อ่านเองภายหลังได้ แต่ความเป็นจริงแล้วการบรรยาย คือ เนื้อหาสำคัญหรือหัวใจของวิชานั้นๆที่ อาจารย์ได้สรุป ดังนั้น นักศึกษาจึงควรเข้าฟังคำบรรยายทุกครั้งและตั้งใจจดคำบรรยาย เพราะการ จดคำบรรยายจะช่วยเตือนความจำได้เป็นอย่างดี ซึ่งข้อเสนอแนะในการฟังคำบรรยาย ได้แก่ ทบทวนเรื่องเดิม เพื่อเป็นการเตรียมการเรียนในครั้งต่อไป เลือกที่นั่งที่สามารถเห็นอาจารย์ผู้สอน และกระดานดำได้ชัดเจน ตั้งใจฟังคำบรรยาย โดยพยายามคิดและทำความเข้าใจตามไปด้วย จับประเด็นสำคัญๆที่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องให้ได้ จดด้วยลายมือที่อ่านออกง่าย จดเป็นโครงเรื่องย่อ และแยกเป็นหัวข้อย่อยๆไว้ เพื่อให้สามารถจดทวนและอ่านทบทวนได้ง่าย

2.2 นักศึกษาควรอ่านตำราหรือเอกสารทางวิชาการ เพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น การอ่านที่มีประสิทธิภาพ นักศึกษาควรปฏิบัติโดยการอ่านคร่าวๆทั้งเล่ม อ่านให้จบเป็นบทๆ และทำความเข้าใจกับเนื้อหาพร้อมจับใจความสำคัญ และทำโน้ตย่อ

3. การแบ่งเวลา วิธีการเรียนให้เกิดผลดี นักศึกษาควรทำตารางดูหนังสือหรือทำรายงานของตนเอง เพราะการเรียนในมหาวิทยาลัยต้องใช้เวลามากในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและทบทวน และเมื่อจัดตารางไว้แล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในระยะแรกอาจจะรู้สึกยุ่งยากและต้องใช้กำลังใจมาก

4. การเข้าร่วมกิจกรรม มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมต่างๆให้นักศึกษาไว้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาการ ส่งเสริมพลานามัย ปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี นักศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมให้มากเพื่อมิตรภาพ เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเสียสละเพื่อส่วนรวม และความรักใคร่สามัคคีในหมู่คณะ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาควรใช้สติปัญญาในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคุณค่าต่อตนเองและส่วนรวม และรู้จักแบ่งเวลาเพื่อไม่ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนได้

5. การคบเพื่อน ชีวิตในมหาวิทยาลัย เพื่อนมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะนักศึกษาที่ห่างไกลจากครอบครัว จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันทั้งในด้านการเรียนและในชีวิตประจำวัน การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนที่กระทำได้ง่ายคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน มีความเอาใจใส่และจริงใจ มีความปรารถนาดีต่อเพื่อน

6. การอยู่ร่วมกันในหอพัก นักศึกษาควรปรับตัวให้อยู่ในหอพักได้อย่างเป็นสุข โดยไม่สร้างปัญหาหรือความรำคาญให้เพื่อนร่วมห้องและร่วมหอ เช่น เคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด มีความมอดทน รู้จักเกรงใจผู้อื่น รักษาความสะอาดภายในหอพัก หากมีปัญหาคควรปรึกษาหารือ และหาทางช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นต้น

7. อาหารการกิน นักศึกษาควรพยายามฝึกตนเองให้เป็นคนกินง่าย อยู่ง่าย แต่สะอาดและประหยัด การกินอยู่ง่ายเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสภาพแวดล้อมได้ง่าย การปรับตัวอาจเป็นไปตามธรรมชาติหรืออาจได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากครู อาจารย์ เพื่อขจัดความไม่สอดคล้องกันระหว่างวุฒิภาวะกับการเป็นปัญญาชน

เกษม เขมรินทร์ (2514: 11 – 16) กล่าวถึงชีวิตการเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า การเรียนในมหาวิทยาลัยปีที่ 1 นักศึกษาจะต้องปรับตัวเข้ากับการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะอาจารย์แต่ละท่านมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน เช่นการบอกจดคำบรรยายและตรวจสมุดจดงานเพื่อให้คะแนนหรือการแจกเอกสารแก่นิสิตและบรรยายตามเอกสาร เป็นต้น ซึ่งตลอดระยะเวลาการศึกษา 4 ปีนั้นชีวิตการเรียนจะไม่แตกต่างจากนักเรียนมัธยมศึกษา เพราะคนที่ขาดเรียนจะขอยืมสมุดจดงานจากคนที่เข้าเรียน ซึ่งคนขาดเรียนบางคนพอถึงเวลาสอบสามารถทำคะแนนสอบได้ดีกว่า ส่วนในด้านสังคม นิสิตปีที่ 1 จะต้องฝึกร้องเพลงเชียร์แข่งกีฬาห้องใหม่ เข้าร่วมงานรับห้องใหม่ เพราะถือว่าชีวิตการเรียนไม่ควรอยู่แต่ภายในห้องเรียนหรือคณะของตนเองเท่านั้น ซึ่งนิสิตได้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมจนทำให้ผลการเรียนต่ำลง จนกระทั่งปีที่ 3 นิสิตเริ่มทำกิจกรรมน้อยลง เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตปีที่ 2 เป็นผู้ทำกิจกรรมบ้าง และเมื่อปีสุดท้ายของชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัย นิสิตจะเริ่มวิตกกังวลในความสามารถของตนเองก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เพราะตลอดระยะเวลาที่เรียนในมหาวิทยาลัย บางคนไม่เรียนหนังสือจะทำแต่กิจกรรมและเที่ยวเตร่เท่านั้น

วีระ สมบูรณ์ (2531: 16 - 38) ได้กล่าวถึงประสบการณ์และชีวิตการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของตนเองว่าในช่วงแรกของการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ได้พยายามเข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมง ทุกวิชา ต่อมาก็จะเข้าเรียนเป็นครั้งคราว ทั้งนี้เพราะอาจารย์พูดจับประเด็นไม่ได้ ในที่สุดจึงเลิกเข้าชั้นเรียนไป นอกจากการเข้าชั้นเรียนก็จะอยู่ห้องสมุดและเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เวลาส่วนมากอยู่ที่ชุมนุมพุทธศาสตร์ ภายหลัง 6 ตุลาคม กิจกรรมนักศึกษาซบเซาลง แต่ความคิดหลักๆยังถูกส่งต่อๆมา และพยายามรื้อฟื้นในรูปกลุ่มกิจกรรมองค์การนักศึกษา โดยตนเองทำหน้าที่สารณียากรของวารสารปาจารย์สาร จนกระทั่งปีที่ 3 ได้ลาออกจากหน้าที่สารณียากร และใช้ชีวิตในการอ่านหนังสือ พบปะผู้อื่นในการนั่งเล่นหมากรุก เล่นไพ่กับเพื่อนๆที่ริมน้ำ หรือไปสนทนากับกลุ่มเพื่อนต่างๆ นอกจากนั้นก็จะช่วยทำงานชุมนุมอื่นๆ ซึ่งจะมีเพื่อนเป็นผู้ชักชวนเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ

จากการศึกษาเอกสารพอจะสรุปได้ว่า การใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้นแต่นิสิตนักศึกษายังได้เรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตจากนอกห้องเรียนด้วย ไม่ว่าจะเป็นการพบปะพูดคุยกับบุคคลอื่น หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของทางมหาวิทยาลัย

ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ด้านการศึกษา

การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศในมหาวิทยาลัยให้ได้ภายในระยะเวลาที่สั้นที่สุด ซึ่งบรรยากาศในมหาวิทยาลัยในที่นี้คือ ความเป็นอิสระของนักศึกษาในการดูแลตนเองในด้านการเรียน เพราะในมหาวิทยาลัยนั้นแม้จะมีการบรรยายในห้องเรียน แต่ก็ไม่มีบทบังคับ การศึกษาในระดับนี้อาจจะกล่าวได้ว่า นักศึกษามีอิสระภาพอย่างไม่มีขอบเขต เห็นได้ชัดเจนว่ามีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษา หรือสำเร็จล่าช้ากว่ากำหนด (อดุลย์ วิริยเวชกุล, 2529: 285) ซึ่งไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2524: 37) ทัศนะว่า การเรียนการสอนเป็นระบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนด้วยตนเอง และผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมอื่นๆ องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนคือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนจะดำเนินการสอนอย่างไร และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จัก และเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่นๆ (2527: 130 - 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง ในรายงานการวิจัย เรื่องนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนคือ ความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่ตีผลทำให้ นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน ใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย ปัญหาของนักศึกษาคือ เกียจคร้าน ง่วงนอนและขาดสมาธิ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า นักศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศในการเรียนโดยใช้เวลาให้น้อยที่สุด ต้องมีความสนใจในวิชาที่เรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาก็จะส่งผลที่ดีต่อการเรียนของนักศึกษาด้วย

ด้านสังคม

สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน

สภาพแวดล้อมทางด้านเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน (Peer Group) มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมาก เพราะนักศึกษาแต่ละคนจะต้องมีการติดต่อพบปะกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาเหล่านี้อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน ดังที่ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2514: 47 - 55) ได้แบ่งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. ความสัมพันธ์ทางด้านอารมณ์ คือ ความสัมพันธ์ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและความผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เป็นต้น การตัดสินพิจารณาใดๆอาศัยความรู้สึก อารมณ์ และความรู้สึกเป็นหลัก กิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์แบบนี้เป็นกิจกรรมทางความรู้สึก อารมณ์ เช่น การบันเทิง การเลี้ยงสังสรรค์ การเชียร์กีฬา เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ทางสติปัญญา ตั้งอยู่บนเหตุผลและหลักการ อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน ระหว่างอาจารย์กับศิษย์ที่ใฝ่หาความรู้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การตัดสินพิจารณาปัญหาใดๆ ก็อาศัยเหตุผลและหลักการและควา มรู้เป็นหลัก ผู้มีเหตุผลที่ดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ การอภิปรายการพูดคุย ถกเถียง ประชุมหรือสัมมนากันในเรื่อง of วิชาความรู้ พบว่าลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบอย่างเดี่ยวที่สำคัญที่สุดในประสบการณ์ของนักศึกษา ลักษณะของนักศึกษาที่เหมือนกันจะนำไปสู่ความสมัคสมานสามัคคีของกลุ่ม

ฟีลด์แมน และ นิวคอมบ์ (ประกอบ คุปรัตน์. 2525: 179 - 180; อ้างอิงจาก Feldman; & Newcomb. 1970: 78) ได้สรุปความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาไว้ว่า เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไป ซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์และชั้นเรียน เพื่อนร่วมกลุ่มสามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาการได้ กลุ่มเพื่อนสามารถช่วยทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น และเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นักศึกษาและช่วย ในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในการทำงานได้ ที่สอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527: 61) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า กลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัว หรือจัดกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากพฤติกรรมของกลุ่มที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของนักศึกษา การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่ม จุดมุ่งหมายของกลุ่ม และ

ปัทสถานของกลุ่มอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะของกลุ่มนี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมี แนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย

บุบผา การ์เวท (2527: 66 - 69) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบ เพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็นและลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษามีอิสระในการเลือก คบเพื่อนต่างเพศสูง และคบกันอย่างอิสระ ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมาก มี นักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เลือกคบเพื่อนเพศเดียวกันในทำนองชู้สาวซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในสังคม เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อม สังคมกลุ่มเพื่อนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน จะมีทัศนะต่อ สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่งานวิจัยเรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับการคบ เพื่อนของนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ของเดือนจิตต์ จิตต์อารี (2520: 72) พบว่า นิสิตหญิงส่วนใหญ่นิยมคบเพื่อนที่มีลักษณะตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เพื่อนที่มีความประพฤติดี เพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือดี เพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน เพื่อนที่เรียนดีและเพื่อนที่มีฐานะดี นิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร จะคบเพื่อนที่มีลักษณะต่างจากนิสิตหญิงที่มี ภูมิลำเนาในภูมิภาค นิสิตหญิงส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากการคบเพื่อนต่างเพศน้อยกว่าการ คบเพื่อนเพศเดียวกัน

เดอคอสเตอร์ (ชมนุช บุญสิทธิ์. 2541: 28; อ้างอิงจาก De Coster. 1981) ได้ศึกษา สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการ สัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนสูงมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความ พึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

พูนทรัพย์ วงษ์พานิช (2523: 47-48) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ศ.บ.) ของบุคลากรและครูประจำการในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร พบว่า การปรับตัวกับเพื่อนมีอิทธิพลสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สว่างจิต ศรีระชา (2531: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์สนิทสนมในกลุ่มเพื่อนที่เป็นนักศึกษาด้วยกันมากกว่ากลุ่มอื่น

วัชรินทร์ แก้วลา (2531: 78) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน ในทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยครูนครราชสีมา สรุปข้อคิดเห็นหรือเหตุผลของนักศึกษาได้ดังนี้ การพัฒนาสภาพแวดล้อม สังคม กลุ่มเพื่อนเอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้นวิทยาลัยครูควรดำเนินการ เรื่องต่อไปนี้เป็น ส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของสังคมกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมของ วิทยาลัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ไขนภา แก้วจันทร์ (2542: 118) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร พบว่า สัมพันธภาพระหว่าง เพื่อน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านการ

เข้าร่วมกิจกรรม ด้านความคิดก้าวหน้าเมื่อนักศึกษาพยาบาลต้องเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล ได้มีการพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจ เอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจกัน มีความสามัคคีและ นักศึกษาที่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาขึ้น นักศึกษาจะช่วยเหลือกันแก้ปัญหาให้ผ่านพ้น ไปด้วยดี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนและ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จะมีความสำคัญอย่างมากเมื่อนักศึกษาเข้ามาใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย หากนิสิตมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ได้รับการยกย่องและยอมรับ จะทำให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อ ตนเอง และส่งผลที่ดีต่อการศึกษา

สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมให้แก่นิสิตนักศึกษา โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนกับอาจารย์ผู้สอน ดังนั้นผู้สอนจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะถ่ายทอดมารยาททางสังคมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษา (จิตรัตน์ บุญนุช; และ ประกอบคุปรัตน์. 2528: 363) ดังที่ พรชูลี อาชวบูรณ์ (2525: 232) ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์อัน ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตเป็นพื้นฐานของของสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ถ้าหากความ สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่ดีเท่าที่ควร จะทำให้ประสิทธิภาพการสอนด้อยลง

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527: 130 - 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จใน การเรียนการสอนคือ ความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความ เป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ ผู้สอน ใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า อาจารย์มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของ นิสิตนักศึกษา อาจารย์ต้องมีความเข้าใจและมีความเป็นกันเองกับนักศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา จะทำให้ผลของการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา เล่าเรียน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าโดยสารรถประจำทาง ค่าพักผ่อน หย่อนใจ ค่าบริการด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาในระหว่างที่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย

บลาว์ (วารุณี บุญกิจ. 2545: 11; อ้างอิงจาก Blaug. 1971: 4) ได้แบ่งต้นทุนค่าใช้จ่าย ทางการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ

1. ต้นทุนทางสังคม (Social Cost) จำแนกออกเป็น

1.1 ต้นทุนทางตรงสังคม เป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของสังคมส่วนรวม สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

1.1.1 ต้นทุนการดำเนินการ เป็นต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาในแต่ละปีซึ่งจะประกอบด้วยรายการต่างๆ คือเงินเดือนค่าจ้างอาจารย์ผู้สอน เงินเดือนพนักงาน ลูกจ้าง ค่าใช้จ่ายวัสดุ ค่าตอบแทน เป็นต้น

1.1.2 ต้นทุนด้านทรัพย์สิน เป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งก่อสร้าง อาคารและที่ดิน ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้ไม่สามารถที่จะใช้ให้หมดไปได้ในเวลาปีเดียว ประโยชน์ของทรัพย์สินที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานต่อเนื่อง

1.2 ต้นทุนทางอ้อมของสังคม เป็นต้นทุนสำหรับค่าเสียโอกาสของสังคมที่จะได้รับการผลิตสินค้าและบริการ จากการที่ใช้ทรัพยากรนั้นมาจัดการศึกษา

2. ต้นทุนส่วนบุคคล (Private Cost) จำแนกออกเป็น

2.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่างๆ เช่น ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าเสื้อผ้า ค่าเดินทาง เป็นต้น

2.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล เป็นต้นทุนที่เกิดจากการเสียโอกาสของบุคคลที่จะต้องใช้เวลาในการศึกษา แทนที่จะไปประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้

ซีฮาน (รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร. 2551: 12; อ้างอิงจาก Sheehan. 1973: 31) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษาออกเป็น 2 ประการ คือ

1. การลงทุนของสังคม หมายถึง การลงทุนที่รัฐจ่ายไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. การลงทุนส่วนตัว หมายถึง การลงทุนที่ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อจะให้ได้รับการศึกษา

สว่างจิต ศรีระชา (2531: 170 - 171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น พบว่านักศึกษาจะใช้จ่ายเงินเป็นค่าอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ นอกจาก นั้นเป็นค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่ ค่าสังคมในกลุ่มเพื่อน และค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

อดิศร พงษ์ศรี (2546: 64) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก เพราะนิสิตจำเป็นต้องมีปัจจัยในการสนับสนุนการศึกษาต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ในอัตราที่สูงตามสภาพเศรษฐกิจ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ และค่าบริการในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ตลอดจนค่าใช้จ่ายทางอ้อมจากการลงทุนของสังคม และค่าเสียโอกาสที่จะได้รับรายได้เนื่องมาจากใช้เวลามาเรียนด้วย

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นกระบวนการอันสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้เพื่อพัฒนา นิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจการทำงาน ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาในกระบวนการกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษา เกิดความอบอุ่น และมีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้น (พาณี ปรีชานนท์; และคนอื่นๆ. 2527: 17)

พรชูลี อาชวบำรุง (2525: 203 - 221) ได้สรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้มีการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 1.1 เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
 - 1.2 เพื่อสนับสนุนนิสิตนักศึกษาให้มีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษา
 - 1.3 เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีความสุนทรีย์ภาพในศิลปะด้านต่างๆ อันไม่ขัดต่อ วัฒนธรรมอันดี
2. ด้านกีฬา กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 2.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัยและการพัฒนาตนเอง
 - 2.2 เพื่อยกมาตรฐานการกีฬาให้สูงขึ้น
 - 2.3 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับต่างๆ เพื่อเพิ่มทักษะในด้านกีฬา
3. ด้านวิชาการ กิจกรรมที่จัดขึ้นในด้านนี้
 - 3.1 เพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการอันควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระทางการคิด และต้องอยู่ในขอบเขตโดยให้มีความสมดุลย์ในด้านความคิดแง่ต่างๆโดยสมบูรณ์
4. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมในด้านนี้อยู่ในขอบเขต
 - 4.1 ให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาในการพัฒนาตนเองให้พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม
 - 4.2 ให้นิสิตนักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - 4.3 ปลุกฝังให้นิสิตนักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้อง มีต่อสังคมอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ
 - 4.4 ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อหมู่คณะ และประเทศชาติ

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521: 40) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พบว่าอันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ กิจกรรมทาง วิชาการ ศิลปดนตรี การพูดและการพิมพ์ ส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมงานอดิเรก ศาสนาและวัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ กิจกรรมทางสังคม สังคมสงเคราะห์ และบำเพ็ญประโยชน์ และเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ กลุ่มสาขาวิชา ภูมิสำเนา และรายได้ของครอบครัว พบว่าอันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตนักศึกษาจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาวนา ใจประสาธ(2534: 101) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นิสิตชายเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะสูงกว่านิสิตหญิง และนิสิตหญิงสนใจกิจกรรมการ ตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง วันตักบาตรเทโวสูงกว่านิสิตชาย

กรกช ศิริ (2536: 114 - 119) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใน 4 ด้าน คือ ด้านกีฬา ด้าน ศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการพบว่า นิสิตมีความต้องการเข้าร่วม กิจกรรมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก นิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ทุกด้านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรชั้นปี พบว่า นิสิตที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีความต้องการ เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการ แตกต่างกัน ส่วนด้าน ศิลปวัฒนธรรมนิสิตมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ และ ที่อยู่อาศัย นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทุกด้านไม่ต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิต นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษา

เพศ

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา(2523: 46) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเงิน ปัญหาที่อยู่อาศัย และ ปัญหาการใช้เวลาว่างมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนปัญหาการเรียน ปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพ และ ปัญหาครอบครัวไม่แตกต่างกัน ส่วน สุวิทย์ สมานมิตร (2516: 94 - 96) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์เฉพาะนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า เพศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักศึกษาแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่านักศึกษาชาย เช่นเดียวกับ อวยชัย วิยสุวรรณ (2521: 49 - 54) ที่ศึกษาการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางสติปัญญา พบว่า เพศ เป็นตัวพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนพจน์สรรค์ โภชนา (2542: 65 - 69) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการใช้ชีวิตแตกต่างกัน โดย นักศึกษาชายมีการใช้ชีวิตในด้านต่างๆสูงกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ ภาวนา ใจประสาธ (2534: 10) ซึ่งศึกษาการดำรง ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชายมี ความสนใจในกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาหญิง

ชั้นปี

ชมพูนุช พงษ์ศิริ (2535: 73 – 74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลต่ำที่สุด ส่วนพจนันสรณ์ โกชนา (2542: 70) ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่า นักศึกษามีการใช้ชีวิตด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการใช้ชีวิตในด้านสังคมสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนอดิศร พงษ์ศรี (2546: 65) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน โดยนิสิตที่เรียนชั้นปีที่ต่ำกว่ามีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านิสิตที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่า เพราะนิสิตชั้นปีที่ต่ำกว่ายังอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ อยากเรียน รู้หาประสบการณ์ใหม่ๆ จึงสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านิสิตที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่า เช่นเดียวกับรุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 66 – 68) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมาก กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ต่างกันมีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน นักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่ามีการใช้ชีวิตในด้านการศึกษามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่า ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่ามีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่า

กลุ่มสาขาวิชา

ภาวนา ใจประสาธ (2534: 87) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ส่วนในด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพักและด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน ส่วนพจนันสรณ์ โกชนา (2542: 71) ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่า นักศึกษาที่เรียนคณะวิชาที่ต่างกันมีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ ส่วนสุขศรี สงวนสัตย์ (2552: 82) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณบุรี ผลการศึกษาพบว่า คณะที่สังกัด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีคุณภาพชีวิตสูงที่สุด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไขนภา แก้วจันทร์ (2542: 113 – 119) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมเก็บตัว เช่นเดียวกับ วิเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล (2543: 104 - 110) ได้ศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมาก จะมีคะแนนเฉลี่ยรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาการสูงกว่าทุกกลุ่ม นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมาก จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตอยู่ในกลุ่มก้าวหน้า กลุ่มเก็บตัว และกลุ่มวิชาการ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตอยู่ในกลุ่มสมาคมและกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาที่มีผลการเรียนระดับกลาง จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรม ส่วนพจน์สรณ์ โภชนา (2542: 71) ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษา อาจเนื่องมาจาก เพศชายและเพศหญิงมีกิจกรรมความสนใจและความชอบต่างกันจึงมีผลทำให้การใช้ชีวิตแตกต่างกัน การอยู่ร่วมกันในสังคมและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของแต่ละชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชา ทำให้นิสิตนักศึกษามีการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างก็ส่งผลต่อการใช้ชีวิตในทางต่างกันด้วย

การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและวิทยาลัยวิชาการศึกษา โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงสถาปนาขึ้นในปีพุทธศักราช 2492 วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2497 และพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปีพุทธศักราช 2517 โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงถือกำเนิดขึ้นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ในกระแสสังคมที่เริ่มคลี่คลายจากการตื่นตระหนกภัยสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม หลังจากท้องถื่นการสหประชาชาติได้ก่อตั้งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นความสมานฉันท์และผลัดกันความร่วมมือ มือทางด้านต่าง ๆ รวมทั้งการผลัดกันทางการศึกษา เพื่อให้โลกใบนี้เจริญก้าวหน้าและมีสติปัญญามากขึ้น ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ได้สถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน พุทธศักราช 2492 ณ ถนนประสานมิตร กรุงเทพมหานคร เพื่อผลัดกันการศึกษาทางด้านวิชาชีพครู ในช่วงเวลาที่วิชาชีพครูขาดแคลนและไม่สมดุลกับการขยายตัวของสังคม และศาสตร์ทางการศึกษาศาสตร์ยังใหม่ต่อสังคมไทยในขณะนั้น เป็นการเริ่มต้นการศึกษาในระดับ

วุฒิประกาศนียบัตรครูประถมศึกษาศึกษาและประกาศนียบัตรครูมัธยมศึกษา โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงถือกำเนิดขึ้นจากการผลักดันของ ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ซึ่งท่านเป็นปลัดกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในขณะนั้น และท่านก็ได้มีบทบาททางด้านศึกษาศาสตร์ที่โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง วิทยาลัยวิชาการศึกษาและสังคมไทยเมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงได้ถือกำเนิดขึ้นแล้วหลวงสวัสดิสารศาสตรบุทธิได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ระหว่างพุทธศักราช 2492 - 2497 ท่านเป็นผู้นำและวางรากฐานระเบียบแบบแผนการฝึกหัดครู เป็นผู้บุกเบิกงานวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ และเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบแผนของปฐนียบุคคลในวิชาชีพครูเมื่อถึงพุทธศักราช 2497 ปัญหาการขาดแคลนครูและนักการศึกษา เป็นปัญหาที่รุนแรงมากขึ้นในสังคมไทยท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในทุกๆด้าน ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ผู้นำการ ศึกษาสมัยใหม่ หรือผู้นำการศึกษาพัฒนาการนิยม(Progressivism) ในสังคมไทย ได้เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ ให้ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา (College of Education) ขึ้นเพื่อพัฒนาปรัชญาแนวคิดและความรู้ความสามารถรอบด้านการศึกษาสมัยใหม่ ให้สอดคล้องผสมผสานสัมพันธ์กับสังคมประชาธิปไตย รวมทั้งการพัฒนาการศึกษาศาสตร์ให้เป็นวิชาชีพที่มีระบบแบบแผนและมีความลุ่มลึกในสังคมไทย พร้อมกับการประสาทปริญญาทางด้านศึกษาศาสตร์ ทั้งในระดับบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต เมื่อแรกเริ่มการสถาปน วิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นแทนโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2497 ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีระหว่างพุทธศักราช 2497 - 2499 ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา หลังจากนั้นศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้รับตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา จนถึงพุทธศักราช 2511 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เป็นผู้นำในการจัดการ ศึกษาาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ภายใต้ระบบโรงเรียนสาธิต (Demonstration School) เพื่อให้โรงเรียนสาธิตเป็นแปลงทดลองค้นคว้าในระบบการศึกษาสมัยใหม่ พร้อมกับจัดระบบการศึกษาแบบวิทยาเขต โดยขยายวิทยาเขตปทุมวัน (2498) วิทยาเขตบางแสน (2498) วิทยาเขตพิษณุโลก (2510) วิทยาเขตมหาสารคาม (2511) วิทยาเขตสงขลา (2511) วิทยาเขตบางเขน (2512) และวิทยาเขตพลศึกษา (2513) และมีสถาบันสมทบอีก 1 แห่ง คือวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ (ปัจจุบันคือวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี) กระทรวงสาธารณสุข ต่อมาได้รวมวิทยาเขตโดยมีวิทยาเขตประสานมิตรเป็นศูนย์กลางการบริหาร วิทยาลัยวิชาการศึกษาภายใต้การนำของ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ในฐานะที่ท่านเป็นนักวิชาการและนักศึกษาสมัยใหม่ได้พัฒนาแนวคิดพัฒนา ก่อนหน้าเหตุการณ์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ในช่วงเวลาที่ ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตใจ เหล่าสุนทร เป็นอธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา คณาจารย์ นิสิต และข้าราชการ ได้รวม กันเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ปรับฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย และย้ายสังกัดจา กกระทรวงศึกษาธิการขึ้นกับทบวงมหาวิทยาลัย ท่ามกลางการปกครองที่เข้มงวดรุนแรงของรัฐบาลทหารในขณะนั้น เพื่อความคล่องตัวในการพัฒนาโครงสร้างการบริหารและการเรียนการสอนที่จำกัด ไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย และการขยายตัวที่มีความ มหาก หลายวิชาชีพ แล้วทำที่สุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ “มหาวิทยาลัยที่เป็นศรีสง่าแก่มหานคร” ก็ได้รับการสถาปนาขึ้นในปีถัดมาเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน

พ.ศ. 2517 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุตใจ เหล่าสุนทร เป็นอธิการบดี (พุทธศักราช 2512 - 2521) ต่อมามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้เปลี่ยนแปลงสภาพของมหาวิทยาลัย โดยได้รวมวิทยาเขต ปทุมวัน วิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตพลศึกษา และวิทยาเขตประสานมิตรเป็นมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สำหรับวิทยาเขตภูมิภาค ได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา
2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร
3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

มหาสารคาม

4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยทักษิณ

จากอดีตที่มีเพียงคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) ได้จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ได้จัดตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ สำนักคอมพิวเตอร์ สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) จัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร สถาบัน วัฒนธรรมและศิลปะ ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) จัดตั้งวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสาร สังคม แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 10 (พ.ศ. 2540 – 2554) จัดตั้งวิทยาลัย โภชวิทยาวิทยาลัย สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์การเกษตร และรับโอนโรงพยาบาลชลประทาน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มาสังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้พัฒนาไปสู่การ เป็นมหาวิทยาลัยกลางเมืองที่ทันสมัยก้าวหน้าสู่สากล และพัฒนาการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ผลงานสัมพันธ์กับชุมชน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป.: ออนไลน์) วิทยาลัยโภชวิทยา ขยายบทบาทไปที่อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นโครงการต้นแบบของมหาวิทยาลัยชุมชนที่เน้นการผลิตบัณฑิตคืน ถิ่น บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ลักษณะเฉพาะของคน มศว คือ รักชุมชน สุภาพอ่อนน้อม สงบ รักสันติ มีความรักในองค์กรมีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพที่ หลากหลาย พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ในองค์กรเป็นแบบกัลยาณมิตร มีความมุ่งมั่น ในการทำงาน เป็นประโยชน์ ต่อองค์กรและส่วนรวม ด้านคุณ ลักษณะ เฉพาะดังกล่าวนี้ทำให้ มหาวิทยาลัยมีสมรรถนะหลักที่โดดเด่นในการนำวิชาการที่เป็นเลิศไปใช้บริหารจัดการทรัพยากรใน ท้องถิ่นร่วมกับชุมชนโดยประสานการทำงานร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นด้วยดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นองค์กรชั้นนำแห่งการเรียนรู้และวิจัยบนฐานการศึกษาและคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่

สากล มหาวิทยาลัยจัดให้มีการเรียนการสอนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีหลักสูตรที่หลากหลาย เพื่อให้บัณฑิตสามารถเลือกเรียนได้กว้างขวาง แต่ละหลักสูตรมุ่งสร้างความเป็นเลิศในทางความรู้และก่อให้เกิดปัญญา มีทั้งสิ้น 28 หลักสูตร เป็นหลักสูตรต่ำกว่าปริญญาตรี 1 หลักสูตร ปริญญาตรี 14 หลักสูตร และระดับบัณฑิต ศึกษา 13 หลักสูตร (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: 6 – 9) มีพันธกิจ คือ

1. ผลิตและพัฒนาบุคคลที่มีคุณภาพและคุณธรรมแก่สังคมโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้
 2. สร้างสรรค์งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ มีประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อสังคมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
 3. บริการวิชาการที่มีคุณภาพ จิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม
 4. ศึกษา วิเคราะห์ และทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ
 5. พัฒนาระบบบริหารที่มีคุณภาพ และธรรมมาภิบาล
- มหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ. 2553 – 2567) โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: 15)
1. สร้างองค์ความรู้ด้านการศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนในทุกศาสตร์และสาขาวิชาให้มีคุณภาพ
 2. พัฒนาสหสาขาวิชาเพื่อสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมในระดับสากล
 3. สร้างองค์ความรู้และพัฒนาโครงการบริการวิชาการที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน
 4. พัฒนาระบบบริหารที่มีคุณภาพโดยใช้เครื่องมือทางการบริหารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม
- โดยมีแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์หลัก คือ(มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: 16 - 47)
1. การเป็นแหล่งความเป็นเลิศทางด้านนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ที่ก้าวหน้าและลุ่มลึกเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ใหม่ พัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาโรงเรียนสาธิตให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและชื่อเสียงระดับสากล เป็นศูนย์ต้นแบบและขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ ชุมชน และเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 2. การกำหนดเป้าหมายหลักทางการวิจัย ซึ่งครอบคลุมการวิจัยและวิถีชีวิต การพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมและศิลปะเพื่อการเรียนรู้ และการกำหนดเป้าหมายหลักทางการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ใหม่ที่สัมพันธ์กับชีวิตและคุณธรรมกระตุ้นให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมสนับสนุนงานวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชา งานวิจัยและพัฒนา อันจะนำไปสู่นวัตกรรมในระดับสากล หน่วยงานหรือผู้รับบริการได้รับความรู้ นวัตกรรม และนำผลการ วิจัยไปใช้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ มีงานวิจัยหรือนวัตกรรมสร้างสรรค์ที่

เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ ผลลัพธ์ที่ดีให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสังคมเพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ที่ระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย ความเป็นสากล ภาวะผู้นำ การใฝ่รู้ ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

3. การพัฒนางานบริการวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน (1 จังหวัด 1 มหาวิทยาลัย) เพื่อสร้างงานบริการวิชาการที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน ร่วมขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนและสังคมให้มีคุณภาพที่ดีอย่างยั่งยืน

4. พัฒนาความเป็นนานาชาติและความเป็นสากลสร้างและพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล พัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรกึ่งนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างชาติ และขยายการผลิตบัณฑิตต่างชาติ ขยายจำนวนรับนิสิตไทยในหลักสูตร นานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างชาติ สนับสนุนงานวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชางานวิจัยและพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่องค์ความรู้และนวัตกรรมในระดับสากล ส่งเสริมความเป็นนานาชาติและความเป็นสากลบนฐานความเป็นไทย

5. พัฒนาและเสริมสร้างปัญญาของนิสิตและบุคลากรผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและอัตลักษณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด 9 ประการ ได้แก่ ใฝ่รู้ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบาสุ้งูกาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ พัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรมนำชีวิต รวมพลังและสร้างสรรค์ เรียนรู้สู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเป็นผู้นำเปลี่ยนแปลงนับเป็นโอกาส ภูมิใจในองค์กรและอุทิศตนเพื่อมหาวิทยาลัย

6. การสร้างระบบทุนการศึกษาระดับสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมเพื่อคุณภาพของผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดีเยี่ยม มีผลการเรียนดี และมีความประพฤติอยู่ในเกณฑ์สูง และกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนไทยเกิดลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดีและมีปัญญา

7. จัดตั้งกองทุนตักศิลา นวัตกรรม การเรียนรู้ กองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย และกองทุนพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากร มีการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนากิจการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อีกเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

8. การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยโดยใช้หลัก Cost Effectiveness (Lean Management) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีค่าใช้จ่ายและต้นทุนต่ำ มีระบบการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระบบบริหารงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการบริหารงาน

9. การจัดตั้งสำนักงานจัดหารายได้และบริการทรัพย์สิน เพื่อจัดหารายได้และระดมทุนให้เพียงพอในการผลักดันให้แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ 15 ปี ของมหาวิทยาลัยบรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณและทรัพยากรของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพนิสิต เสริมสร้างกระบวนการคิด เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ พัฒนาจริยธรรม คุณธรรม บุคลิกภาพ และความเป็นผู้มีวินัย มีจิตสำนึกสาธารณะ และส่งเสริมพลานามัยของนิสิต สนับสนุน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม วิชาการและบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ เพื่อความเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ เห็นได้จากวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียนในสังคมและชุมชนอย่างสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ว่า การศึกษาคือความเจริญงอกงาม (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย กิจกรรม และวินัยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2550) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังมีหลักการที่มุ่งหมายให้กิจกรรม นิสิตเสริมสร้างกระบวนการคิด เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ พัฒนาจริยธรรม คุณธรรม บุคลิกภาพ และความเป็นผู้มีวินัย มีจิตสำนึกสาธารณะ และส่งเสริมพละนาถยของนิสิต สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม วิชาการ และการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ เพื่อความเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550: 9) โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ในสังคมและชุมชนอย่างสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ที่ว่า "การศึกษาคือความเจริญงอกงาม"
2. เพื่อให้สามารถสร้างกระบวนการคิด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถสร้างดุลยภาพระหว่างการการมีจุดยืนทางความคิดของตนเองกับการยอมรับความคิดเห็นต่าง ๆ
3. เพื่อพัฒนานิสิตให้บรรลุอัตลักษณ์ 8 ประการ ได้แก่ คิดเป็น - ทำเป็น นักเอาเบาสุรู้ กาลเทศะ เปี่ยมสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์
4. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิต รวมทั้งบุคคล และคณะบุคคล หน่วยงาน รวมทั้งสถาบันต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
5. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตทำกิจกรรม รวมถึงเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การใช้ชีวิตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีปัญหาต่างๆหลายด้าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีภารกิจหลักคือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้มีความสำคัญต่อกระบวนการบ่มเพาะนิสิต ให้พร้อมซึ่งความดีงาม นิสิตเข้าเรียนต้องเป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขทั้งในระดับประเทศและสังคมโลก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการวางแผนพัฒนางานเพื่อสนองนโยบาย และวางแผนดำเนินงานในการบริหารมหาวิทยาลัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้ คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยนิสิตชั้นปีที่ 2 - 4 และสูงกว่าที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใน 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ 1. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย 6 คณะ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และวิทยาลัยนานาชาติ เพื่อศึกษาความยั่งยืน 2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม 3. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 8,353 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 - 4 และสูงกว่า กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 318 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ สิริชัย กาญจนวาสิ และคณะ (2537: 105) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนจำแนกตาม เพศ กลุ่มสาขาวิชา ระดับชั้นปี เนื่องจากในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรทั้งหมด รวมได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 515 คน รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มสาขาวิชา	เพศ	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4 และ มากกว่า		รวม	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	ชาย	576	26	456	21	498	23	1530	70
	หญิง	1320	60	1322	60	1250	57	3892	177
	รวม	1896	86	1778	81	1748	80	5422	247
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	ชาย	299	14	260	12	262	12	821	38
	หญิง	555	25	593	27	666	30	1814	82
	รวม	854	39	853	39	928	42	2635	120
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	ชาย	19	10	14	7	52	26	85	43
	หญิง	38	19	44	22	129	64	211	105
	รวม	57	29	58	29	181	90	296	148
รวม	ชาย	894	50	730	40	812	61	2436	151
	หญิง	1913	104	1959	109	2045	151	5917	364
	รวม	2807	154	2689	149	2857	212	8353	515

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของนิสิตในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามของล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2528: 136 - 159) และศึกษางานวิจัยของไชนภา แก้วจันทร์ (2542: ภาคผนวก) ภาวนา ใจประสาท (2534: ภาคผนวก) พจนัสร์ร์ค โภชนา (2542: ภาคผนวก) และอดิศร พงษ์ศรี (2546: ภาคผนวก) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบอีกครั้ง

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้ทดสอบที (t-test) เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามจำนวน 68 ข้อ มีแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์จำนวน 55 ข้อ ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต้องปรับแก้จำนวน 13 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงในด้านสำนวนภาษาและเนื้อหาพร้อมกับประธานและกรรมการปริญญานิพนธ์ ได้ข้อคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 68 ข้อ (ภาคผนวก ข)

6. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .840

7. เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 68 ข้อ

- การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดค่านำหนักคะแนน ดังนี้
- 5 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

- การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยผู้วิจัยกำหนดไว้ 5 ระดับดังนี้
- ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง นิสิตมีการใช้ชีวิตในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง นิสิตมีการใช้ชีวิตในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับมาก
- ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง นิสิตมีการใช้ชีวิตในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง นิสิตมีการใช้ชีวิตในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย
- ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง นิสิตมีการใช้ชีวิตในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการแจกแบบสอบถามให้กับนิสิต
2. ขอความร่วมมือจากนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม
3. เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson. 1981: 190)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (Ferguson. 1981: 49)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (Ferguson. 1981: 68)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) (Ferguson. 1981: 180)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent sample) (Ferguson. 1981: 178)

3.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้การแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ จะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรเพศ ใช้การทดสอบที ส่วนตัวแปรชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ ปรากฏดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (n = 515)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	151	29.30
1.2 หญิง	364	70.70
รวม	515	100.00
2. ชั้นปี		
2.1 ชั้นปีที่ 2	154	29.90
2.2 ชั้นปีที่ 3	148	28.70
2.3 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	213	41.40
รวม	515	100.00
3. กลุ่มสาขาวิชา		
3.1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	247	48.00
3.2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	120	23.30
3.3 วิทยาศาสตร์สุขภาพ	148	28.70
รวม	515	100.00
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
4.1 สูง	160	31.10
4.2 ปานกลาง	232	45.00
4.3 ต่ำ	123	23.90
รวม	515	100.00

จากตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิง จำนวน 364 คน (ร้อยละ 70.70) กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า จำนวน 213 คน (ร้อยละ 41.40) ในกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 247 คน (ร้อยละ 48.00) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 232 คน (ร้อยละ 45.00)

ตอนที่ 2 การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3 - 11

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{x}	S.D.	
ด้านการศึกษา	3.60	0.48	มาก
ด้านสังคม	3.94	0.47	มาก
ด้านเศรษฐกิจ	3.75	0.66	มาก
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.42	0.71	ปานกลาง
รวม	3.68	0.58	มาก

จากตาราง 3 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.48) ด้านสังคม ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.47) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.66) ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = 0.71)

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษา เป็นรายข้อ

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการศึกษา			
1. นิสิตเข้าชั้นเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะสอน	3.79	0.77	มาก
2. นิสิตมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละวิชา	3.39	0.87	ปานกลาง
3. นิสิตสามารถจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้	3.56	0.69	มาก
4. นิสิตไม่ทำงานหรือการบ้านวิชาอื่นในขณะที่อาจารย์กำลังทำการสอน	3.45	1.09	ปานกลาง
5. นิสิตตั้งใจเรียนในขณะที่อาจารย์ทำการสอน	3.78	0.74	มาก
6. นิสิตไม่พูดคุยเสียงดังในขณะที่อาจารย์ทำการสอน	3.55	0.96	มาก
7. นิสิตไม่รับประทานอาหารหรือขนมในขณะที่อาจารย์ทำการสอน	3.66	0.84	มาก
8. นิสิตแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.34	0.97	ปานกลาง
9. นิสิตซักถามอาจารย์ในชั้นเรียนเมื่อไม่เข้าใจ	3.37	0.92	ปานกลาง
10. นิสิตสามารถสรุปเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้	3.61	0.80	มาก
11. นิสิตพยายามทำงานหรือการบ้านด้วยตนเอง	3.87	0.74	มาก
12. นิสิตตรวจสอบความถูกต้องของงานหรือการบ้านก่อนนำส่งอาจารย์	3.84	0.77	มาก
13. นิสิตจะไม่ขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล	3.62	1.27	มาก
14. นิสิตเคยพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องเรียนกับเพื่อนและรุ่นพี่	3.78	0.71	มาก
15. เมื่อนิสิตทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ได้ นิสิตจะขอคำแนะนำจากอาจารย์	3.60	0.79	มาก
16. นิสิตเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	3.47	0.90	ปานกลาง
17. นิสิตมีการทบทวนการเรียนด้วยตนเองที่นั่น	3.62	0.83	มาก
18. นิสิตมีการจัดเวลาอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนทำการสอบ	3.67	1.55	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{x}	S.D.	
19. นิสิตติดตามข่าวสารหาความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับอาชีพหรือสาขาที่เรียน	3.48	0.86	ปานกลาง
20. นิสิตเคยเข้าชมนิทรรศการทางวิชาการ หรือฟังบรรยายในการประชุมสัมมนาทาง วิชาการ	3.48	0.93	ปานกลาง
รวม	3.60	0.48	มาก

จากตาราง 4 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 2 “นิสิตมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละวิชา” ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 0.87) ข้อ 4 “นิสิตไม่ทำงานหรือการบ้านวิชาอื่นในขณะที่อาจารย์กำลังทำการสอน” ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 1.09) ข้อ 8 “นิสิตแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน” ($\bar{x} = 3.34$, S.D. = 0.97) ข้อ 9 “นิสิตซักถามอาจารย์ในชั้นเรียนเมื่อไม่เข้าใจ” ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 0.92) ข้อ 16 “นิสิตเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม” ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 0.90) ข้อ 19 “นิสิตติดตามข่าวสารหาความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับอาชีพหรือสาขาที่เรียน” ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.86) และข้อ 20 “นิสิตเคยเข้าชมนิทรรศการทางวิชาการหรือฟังบรรยายในการประชุมสัมมนาทางวิชาการ” ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.93)

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม เป็นรายข้อ

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{X}	S.D.	
ด้านสังคม			
21. นิสิตแต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.10	0.78	มาก
22. นิสิตเข้าคิวต่อแถวเพื่อซื้ออาหาร	4.17	0.77	มาก
23. นิสิตพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่วไปกับเพื่อน	4.02	0.78	มาก
24. นิสิตเล่นกีฬากับเพื่อนเมื่อมีเวลาว่าง	3.42	1.04	ปานกลาง
25. นิสิตมีการพบปะกับเพื่อนๆเป็นประจำ	3.93	0.81	มาก
26. นิสิตให้ความช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนมีปัญหา	3.95	0.73	มาก
27. นิสิตปรับตัวเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้	4.00	0.71	มาก
28. นิสิตให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม	3.97	0.72	มาก
29. นิสิตชอบทำงานร่วมกับเพื่อนมากกว่าทำงานคนเดียว	3.72	0.83	มาก
30. นิสิตชอบให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	3.89	0.73	มาก
31. นิสิตสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วย ความสบายใจ	3.87	0.72	มาก
32. นิสิตชักจูงเพื่อนไปในทางที่เหมาะสม	3.92	0.71	มาก
33. นิสิตไม่ชักชวนเพื่อนดื่มสุราหรือของมีนเมา	4.02	0.85	มาก
34. นิสิตไม่ชักชวนเพื่อนเที่ยวเตร่ในเวลา กลางคืน	4.00	0.84	มาก
35. นิสิตสามารถให้คำปรึกษาแนะนำและ ช่วยเหลือเพื่อน	3.85	0.68	มาก
36. นิสิตไม่เอาัดเอาเปรียบเพื่อน	3.97	0.71	มาก
37. นิสิตและเพื่อนยอมรับในความสามารถซึ่ง กันและกัน	4.00	0.67	มาก
38. นิสิตปฏิบัติต่อเพื่อนทุกคนด้วยความจริงใจ	4.04	.093	มาก
39. นิสิตแสดงความเป็นกันเองและเป็นมิตรกับ เพื่อน	4.06	0.72	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{x}	S.D.	
40. นิสิตแสดงความเป็นมิตรกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง	4.02	0.72	มาก
41. นิสิตและนิสิตรุ่นพี่มีความสนิทสนมกัน	3.77	0.84	มาก
42. นิสิตมีความเคารพต่ออาจารย์	4.18	0.77	มาก
43. เมื่อมีปัญหา นิสิตสามารถขอคำปรึกษาจาก อาจารย์ได้	3.83	0.82	มาก
รวม	3.94	0.47	มาก

จากตาราง 5 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตด้านสังคม โดย รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, $SD = 0.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านสังคมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ข้อ 24 “นิสิตเล่นกีฬากับเพื่อนเมื่อมีเวลาว่าง” ($\bar{x} = 3.42$, $S.D. = 1.04$)

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจ เป็นรายชื่อ

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{x}	S.D.	
ด้านเศรษฐกิจ			
44. นิสิตมีค่าอาหารครบทุกมื้อ	4.01	0.87	มาก
45. นิสิตมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเรียน	3.93	0.90	มาก
46. นิสิตมีค่าที่พักอาศัยเพียงพอ	3.98	0.88	มาก
47. นิสิตมีค่าใช้จ่ายเรื่องเสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัว	3.86	0.91	มาก
48. นิสิตทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหารายได้ มาใช้จ่ายด้านการเรียน	2.97	1.31	ปานกลาง
49. นิสิตมีเงินใช้จ่ายเพียงพอในแต่ละเดือน	3.79	0.89	มาก
50. นิสิตมีค่าใช้จ่ายในการสังสรรค์กับเพื่อน	3.60	0.95	มาก
51. นิสิตมีค่าใช้จ่ายในเรื่องเอกสารและอุปกรณ์ ในการเรียน	3.85	0.87	มาก
52. นิสิตมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเมื่อ เจ็บป่วย	3.75	0.95	มาก
53. นิสิตมีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่นๆ	3.79	0.88	มาก
รวม	3.75	0.66	มาก

จากตาราง 6 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตในด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่ นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ข้อ 48 “นิสิตทำงานนอกเวลาเรียนเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายด้านการเรียน” ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 1.31)

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นรายข้อ

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{x}	S.D.	
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม			
54. นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียง ของมหาวิทยาลัย เช่น จัดแสดงนิทรรศการ	3.36	0.96	ปานกลาง
55. นิสิตร่วมรณรงค์หารายได้ส่งเสริมการจัด กิจกรรมของมหาวิทยาลัย	3.24	1.01	ปานกลาง
56. นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น บริจาคโลหิต	3.38	0.96	ปานกลาง
57. นิสิตเข้าร่วมการอภิปรายทางวิชาการที่ มหาวิทยาลัยจัดขึ้น	3.27	0.93	ปานกลาง
58. นิสิตอาสาช่วยงานมหาวิทยาลัย เช่นงาน รับปริญญา	3.41	0.87	ปานกลาง
59. นิสิตเข้าชมนิทรรศการที่จัดขึ้นภายใน มหาวิทยาลัย	3.39	0.91	ปานกลาง
60. นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันไหว้ครู กิจกรรมรับน้องใหม่	3.81	0.84	มาก
61. นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริม ประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งนายกองค์กร นิสิต การเลือกตั้งประธานสโมสรนิสิต	3.48	0.98	ปานกลาง
62. นิสิตร่วมทำกิจกรรมทางศาสนา	3.56	0.96	มาก
63. นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น ร่วมโครงการพิเศษต่างๆ	3.38	0.96	ปานกลาง
64. นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดหรือ โรคเอดส์	3.30	1.02	ปานกลาง
65. นิสิตมีส่วนร่วมในการแข่งขันกิจกรรมกีฬา ภายในมหาวิทยาลัย	3.42	0.95	ปานกลาง
66. นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในวิชาชีพที่เรียนหรือที่สนใจ	3.50	0.90	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	n = 515		ระดับการใช้ชีวิต
	\bar{x}	S.D.	
67. นิสิตสละเวลาในวันหยุดหรือเวลาว่างเพื่อ ออกไปบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม	3.40	0.92	ปานกลาง
68. เมื่อมีเวลาว่างนิสิตจะชวนเพื่อนเข้าร่วม กิจกรรม	3.39	0.95	ปานกลาง
รวม	3.42	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 7 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตในด้าน
การเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่าส่วนใหญ่นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่นิสิตมี
การใช้ชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 60 “นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันไหว้ครู
กิจกรรมรับน้องใหม่” ($\bar{x} = 3.81$, $S.D. = 0.84$) ข้อ 62 “นิสิตร่วมทำกิจกรรมทางศาสนา” ($\bar{x} =$
 3.56 , $S.D. = 0.96$) และข้อ 66 “นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่
เรียนหรือที่สนใจ” ($\bar{x} = 3.50$, $S.D. = 0.90$)

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	เพศ (n = 515)			
	เพศชาย n = 151		เพศหญิง n = 364	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการศึกษา	3.62	0.46	3.59	0.49
2. ด้านสังคม	3.88	0.45	3.98	0.47
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.77	0.64	3.75	0.67
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.58	0.63	3.35	0.74
รวม	3.72	0.40	3.69	0.41

จากตาราง 8 นิสิตชายกับนิสิตหญิงระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตชายมีการใช้ชีวิตในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับชั้นปี (n = 515)					
	ชั้นปีที่ 2 (n = 154)		ชั้นปีที่ 3 (n = 148)		ชั้นปีที่ 4 และสูง กว่า (n = 213)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการศึกษา	3.63	0.43	3.61	0.45	3.55	0.51
2. ด้านสังคม	3.99	0.44	3.97	0.46	3.88	0.47
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.69	0.66	3.74	0.69	3.79	0.64
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.58	0.60	3.42	0.77	3.29	0.72
รวม	3.75	0.35	3.71	0.42	3.64	0.42

จากตาราง 9 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกชั้นปีมีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตชั้นปีที่ 2 มีการใช้ชีวิตในทุกด้านอยู่ในระดับมาก นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กลุ่มสาขาวิชา (n = 515)					
	มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (n = 247)		วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (n = 120)		วิทยาศาสตร์ สุขภาพ (n = 148)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการศึกษา	3.64	0.37	3.64	0.63	3.47	0.45
2. ด้านสังคม	4.04	0.38	3.76	0.58	3.91	0.42
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.84	0.49	3.44	0.90	3.84	0.60
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.60	0.56	3.69	0.67	2.89	0.69
รวม	3.80	0.31	3.66	0.55	3.54	0.35

จากตาราง 10 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกกลุ่มสาขาวิชามีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีการใช้ชีวิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการใช้ชีวิตด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (n = 515)					
	สูง (n = 160)		ปานกลาง (n = 232)		ต่ำ (n = 123)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการศึกษา	3.73	0.49	3.57	0.43	3.45	0.47
2. ด้านสังคม	4.10	0.44	3.93	0.42	3.75	0.48
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.94	0.57	3.72	0.61	3.55	0.78
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.47	0.79	3.35	0.67	3.47	0.66
รวม	3.83	0.40	3.66	0.36	3.57	0.43

จากตาราง 11 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปร เพศ ใช้การทดสอบค่าที ส่วนตัวแปร ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 12 - 23

ตาราง 12 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ

การใช้ชีวิตของนิสิต	เพศชาย n = 151		เพศหญิง n = 364		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการศึกษา	3.62	0.46	3.59	0.49	0.71	.481
2. ด้านสังคม	3.88	0.45	3.98	0.47	-2.13	.034
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.77	0.64	3.75	0.67	0.34	.738
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.58	0.63	3.35	0.74	3.64	.000
รวม	3.72	0.40	3.69	0.41	0.82	.412

จากตาราง 12 นิสิตชายกับนิสิตหญิงระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตชายกับนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.57	0.29	1.26	.283
ภายในกลุ่ม	512	115.99	0.23		
รวม	514	116.56			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.34	0.67	3.14	.044
ภายในกลุ่ม	512	109.60	0.21		
รวม	514	110.94			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.90	0.45	1.02	.361
ภายในกลุ่ม	512	225.46	0.44		
รวม	514	226.36			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม					
ระหว่างกลุ่ม	2	7.37	3.68	7.40	.001
ภายในกลุ่ม	512	254.85	0.50		
รวม	514	262.22			
รวม	2	1.11	0.55	3.34	.036
	512	84.62	0.17		
	514	85.73			

จากตาราง 13 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษาและด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านสังคมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความแตกต่างที่มีอยู่ไม่ถึงระดับนัยสำคัญและความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอที่จะทำให้ความแตกต่างของชั้นปีมีนัยสำคัญก็เป็นได้

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่
ปรากฏผล ดังตารางที่ 14 - 15

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี

ระดับชั้นปี	\bar{X}	ระดับชั้นปี		
		ชั้นปีที่ 2 3.58	ชั้นปีที่ 3 3.42	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า 3.29
ชั้นปีที่ 2	3.58			*
ชั้นปีที่ 3	3.42			
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.29			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 14 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาในชั้น
ปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี

ระดับชั้นปี	\bar{X}	ระดับชั้นปี		
		ชั้นปีที่ 2 3.75	ชั้นปีที่ 3 3.71	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า 3.64
ชั้นปีที่ 2	3.75			*
ชั้นปีที่ 3	3.71			
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.64			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	2.86	1.43	6.43	.002
ภายในกลุ่ม	512	113.71	0.22		
รวม	514	116.57			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	2	6.43	3.22	15.76	.000
ภายในกลุ่ม	512	104.51	0.20		
รวม	514	110.94			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	2	14.90	7.45	18.05	.000
ภายในกลุ่ม	512	211.46	0.41		
รวม	514	211.46			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม					
ระหว่างกลุ่ม	2	58.84	29.42	74.06	.000
ภายในกลุ่ม	512	203.38	397.00		
รวม	514	262.22			
รวม	2	6.04	3.02	19.41	.000
รวม	512	79.68	0.16		
	514	85.72			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ปรากฏผล ดังตาราง 17 - 21

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษา จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{x}	กลุ่มสาขาวิชา		
		กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ 3.64	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี 3.64	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ 3.47
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	3.64			*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3.64			*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	3.47			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของค่า คะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{x}	กลุ่มสาขาวิชา		
		กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ 4.04	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี 3.76	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ 3.91
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	4.04		*	*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3.76			*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	3.91			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการใช้ชีวิตด้านสังคมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{x}	กลุ่มสาขาวิชา		
		กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ 3.84	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี 3.44	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ 3.84
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	3.84		*	
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3.44			*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	3.84			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการใช้ชีวิตด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{x}	กลุ่มสาขาวิชา		
		กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ 3.60	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี 3.69	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ 2.89
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	3.60			*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3.69			*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	2.89			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{x}	กลุ่มสาขาวิชา		
		กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ 3.80	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี 3.66	กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ 3.54
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	3.80		*	*
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3.66			
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	3.54			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่ อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 22 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	5.86	2.93	13.56	.000
ภายในกลุ่ม	512	110.70	0.22		
รวม	514	116.56			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	2	8.56	4.27	21.37	.000
ภายในกลุ่ม	512	102.40	0.20		
รวม	514	110.96			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	2	10.56	5.28	12.53*	.000
ภายในกลุ่ม	512	215.80	0.42		
รวม	514	226.36			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.89	1.76	.174
ภายในกลุ่ม	512	260.43	0.51		
รวม	514	262.22			
รวม	2	4.97	2.48	15.76	.000
ระหว่างกลุ่ม	512	80.76	0.16		
ภายในกลุ่ม	514	85.73			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่
ปรากฏผล ดังตาราง 23 - 26

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษา จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3.73	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 3.57	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 3.45
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.73		*	*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	3.57			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	3.45			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 23 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 4.10	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 3.93	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 3.75
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.10		*	*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	3.93			*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	3.75			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการใช้ชีวิตด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3.94	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 3.72	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 3.55
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.94		*	*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	3.72			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	3.55			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 25 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการใช้ชีวิตด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{x}	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3.83	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 3.66	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 3.57
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.83		*	*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	3.66			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	3.57			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 - 4 และสูงกว่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใน 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมจำนวนทั้งสิ้น 515 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 68 ข้อ แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .840

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปจำนวน 515 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 515 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที ส่วนตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขา วิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

2.1 นิสิตชายกับนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชายกับนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.2 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.3 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.4 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่พบความแตกต่าง

การอภิปรายผล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ชีวิตนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะนิสิตมีการปรับตัวที่ดีในการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย การศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นนิสิตต่างก็มีเป้าหมายในการเรียนเหมือนกันคือการศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างอนาคต การศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตจะต้องเรียนรู้ทั้งจากในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนั้น นิสิตจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นในสังคมไม่ว่าจะเป็นเพื่อนรุ่นพี่รุ่นน้องและระหว่างนิสิต

กับอาจารย์ที่ทำการสอน นอกจากนี้ นิสิตยังต้องมีค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมต่างๆในการเรียน เช่น ค่าเอกสารประกอบการเรียน ค่าสังสรรค์ในสังคมกลุ่มเพื่อน รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับมาก ดังที่เกษม วัฒนชัย (2532: 67) กล่าวว่า ช่วงชีวิตที่เรียนในมหาวิทยาลัยเป็นช่วงชีวิตที่มีคุณค่ามากที่สุด นิสิตควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง เพราะว่าในช่วงสี่ปีนี้เป็นโอกาสเติมคนให้เต็มอุดมศึกษา คือการเรียนให้เต็มที่ นิสิตต้องใช้เวลาในมหาวิทยาลัยทั้งในและนอกห้อง เรียนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะและความมั่นคงทางอารมณ์ เช่นเดียวกับ สมพงษ์ สุชีเกตุ (2543: 2) ได้กล่าวว่าการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นการ ศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ การริเริ่มพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก และทองเรียน อมรัชกุล (2525: 34) กล่าวว่าบุคคลในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มักมีอารมณ์อ่อนไหวในขณะเดียวกันก็มีความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพ้อฝัน และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเองเชื่อถือในทางจิตวิทยา นอกจากนี้สำเนา ขจรศิลป์ (2538: 14) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการพัฒนา นักศึกษามาก เพราะสภาพแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ย่อมทำให้เกิดการพัฒนา นักศึกษาได้ผลดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 66) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงเขตหัวหมาก กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมากกรุงเทพมหานครมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับดีพอใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในด้านการศึกษานิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างก็มีเป้าหมายในเรื่องของการศึกษา เพราะการศึกษาจะเป็นรากฐานที่ดีในการทำงานเพื่อสร้างอนาคตต่อไปเมื่อจบการศึกษาแล้ว ดังนั้นในขณะที่เรียน นิสิตต้องตั้งใจฟังในขณะที่ยาจารย์ทำการสอน พยายามจับประเด็นและสรุปเนื้อหาที่อาจารย์สอนให้ได้ ไม่พูดคุยเสียงดังและนำการบ้านวิชาอื่นขึ้นมาทำ นอกจากนี้ นิสิตยังมีการจัดสรรเวลาในการอ่านหนังสือล่วงหน้าเพื่อทำการสอบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตกับอาจารย์จึงส่งผลให้นิสิตมีการใช้ชีวิตในด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก เพราะถ้านิสิตให้ความเคารพให้ความศรัทธาและเชื่อถือในตัวอาจารย์ผู้สอนจึงทำให้นิสิตมีความสนใจต่อการเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนยังมีความเป็นกันเองกับนิสิต จึงนิสิตไว้วางใจในตัวผู้สอน ไม่เกิดความกลัวต่อผู้สอนจึงมีความกล้าที่จะซักถามในข้อสงสัยที่ไม่เข้าใจ นอกจากนี้ นิสิตมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องเรียนกับเพื่อนและรุ่นพี่ในเวลาว่าง เพื่อเป็นการพัฒนาตัวเองเพิ่ม ขึ้น ดังที่พรชูลี อาชวบำรุง (2525: 232) ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตเป็นพื้นฐานของของสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่ดีเท่าที่ควร จะทำให้ประสิทธิภาพการสอนด้อยลง

เช่นเดียวกับวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่นๆ (2527: 130 - 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง ในรายงานการวิจัย เรื่อง นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนคือ ความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่ตีผลทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและ กระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย ปัญหาของนักศึกษาคือ เกียจคร้าน ง่วงนอน และขาดสมาธิ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 67) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขต หัวหมาก กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษามีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาอยู่ในระดับดีพอใช้

ในด้านสังคม นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยนิสิตจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม เช่นเพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้อง อาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัย เพราะในการศึกษานิสิตจะต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ต้องทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นนิสิตจะใช้ชีวิตอยู่โดยลำพังไม่ได้ เมื่อนิสิตเข้ามาในรั้วมหาวิทยาลัยนิสิตจำเป็นที่จะต้องมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนนิสิตและอาจารย์เป็นสำคัญ เพราะเพื่อนจะเป็นคนที่ช่วยเหลือกันในเรื่องทั่วไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนหรือเรื่องส่วนตัวตลอดจนให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ ดังที่ ฟิลด์แมน และ นิวคอมบ์ (ประกอบ คูปรัดน์. 2525: 179 - 180; อ้างอิงจาก Feldman; & Newcomb. 1970: 78) ได้สรุปความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาไว้ว่า เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไป ซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์และชั้นเรียน เพื่อนร่วมกลุ่มสามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาการได้ กลุ่มเพื่อนสามารถช่วยทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น และเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นักศึกษาและช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในการทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา ยูนิพันธ์ (2527: 61) ได้ให้ความเห็นว่ากลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เพราะในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจัดกลุ่มกันของของนักศึกษา การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่ม จุดมุ่งหมายของกลุ่ม และปะทะสถานของกลุ่มอย่างชัดเจน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีไปด้วย เช่นเดียวกับ ไชนภา แก้วจันทรา (2542: 118) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร พบว่า สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านความคิดก้าวหน้า เมื่อนักศึกษาพยาบาลต้องเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล ได้มีการพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจ เอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจกัน มีความสามัคคีและ นักศึกษาที่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาขึ้น นักศึกษาจะช่วยเหลือกันแก้ปัญหาให้ผ่านพ้นไปด้วยดี ส่วนพูนทรัพย์ วงษ์พานิช (2523: 47-48) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์

ผลทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรและครูประจำการในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร พบว่า การปรับตัวกับเพื่อนมีอิทธิพลสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้สว่างจิต ศรีระชา (2531: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์สนิทสนมในกลุ่มเพื่อนที่เป็นนักศึกษาด้วยกันมากกว่ากลุ่มอื่น และวัชรินทร์ แก้วลา (2531: 78) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน ในทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยครุนครราชสีมา สรุปข้อคิดเห็นหรือเหตุผลของนักศึกษาได้ ดังนี้ การพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคม กลุ่มเพื่อนเอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยครูควรดำเนินการเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ ส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของสังคมกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ในด้านเศรษฐกิจ นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำรงชีวิตในปัจจุบันจะต้องมีค่าใช้จ่ายด้วยกันทั้งสิ้น ยิ่งเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยแล้วจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว รวมถึงค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา เช่นค่าโดยสารในการเดินทางมาเรียน ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์การเรียนและเอกสารประกอบการเรียนต่างๆ ค่าเสื้อผ้า ตลอดจนค่าสังสรรค์ในการเข้าสังคมกลุ่มเพื่อนและค่ากิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่เรียน นอกจากนี้ นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด นิสิตจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร เพราะ นิสิตจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องที่พักอาศัยเพิ่มขึ้น ดังที่บลาว์ (วารุณี บุญกิจ, 2545: 11; อ้างอิงจาก Blaug, 1971: 4) ได้แบ่งต้นทุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ

1. ต้นทุนทางสังคม (Social Cost) จำแนกออกเป็น

1.1 ต้นทุนทางตรงสังคม เป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของสังคมส่วนรวม สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

1.1.1 ต้นทุนการดำเนินการเป็นต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษาในแต่ละปีซึ่งจะประกอบด้วยรายการต่างๆ คือเงินเดือนค่าจ้างอาจารย์ผู้สอน เงินเดือนพนักงาน ลูกจ้าง ค่าใช้จ่ายวัสดุ ค่าตอบแทน เป็นต้น

1.1.2 ต้นทุนด้านทรัพย์สิน เป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งก่อสร้าง อาคารและที่ดิน ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้ไม่สามารถที่จะใช้ให้หมดไปได้ในเวลาปีเดียว ประโยชน์ของทรัพย์สินที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานต่อเนื่อง

1.2 ต้นทุนทางอ้อมของสังคม เป็นต้นทุนสำหรับค่าเสียโอกาสของสังคมที่จะได้รับการผลิตสินค้าและบริการ จากการที่ใช้ทรัพยากรนั้นมาจัดการศึกษา

2. ต้นทุนส่วนบุคคล (Private Cost) จำแนกออกเป็น

2.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล เป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัว ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่างๆ เช่น ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าเสื้อผ้า ค่าเดินทาง เป็นต้น

2.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล เป็นต้นทุนที่เกิดจากการเสียโอกาสของบุคคลที่จะต้องใช้เวลาในการศึกษาแทนที่จะไปประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้ เช่นเดียวกับซีฮาน (รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร. 2551: 12; อ้างอิงจาก Sheehan. 1973: 31) ได้แบ่งสภาพ แวดล้อมเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา ออกเป็น 2 ประการ คือ 1. การลงทุนของสังคม หมายถึง การลงทุนที่รัฐจ่ายไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 2. การลงทุนส่วนตัว หมายถึง การลงทุนที่ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้รับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 170 - 171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าในด้านเศรษฐกิจนักศึกษาจะใช้จ่ายเงินเป็นค่าอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ นอกจากนั้นเป็นค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่ ค่าสังสรรค์ในกลุ่มเพื่อน และค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ส่วนอดิศร พงษ์ศรี (2546: 64) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีการใช้ชีวิตด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับ รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 66) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมากกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษามีการใช้ชีวิตด้านค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับดีพอใช้

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสนใจของแต่ละคนไม่เหมือนกัน นิสิตเลือกให้ความสำคัญและเข้าร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย อาทิ จัดแสดงนิทรรศการ การรณรงค์หารายได้เพื่อการจัดกิจกรรมต่างๆ กิจกรรมในการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมด้านการพัฒนาบุคลิกภาพตลอดจนกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดสรรเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่ลงตัว เพราะนิสิตให้ความสนใจในการเรียนเป็นหลัก ต้องแบ่งเวลาในการทำรายงานหรือการบ้าน จึงไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ นิสิตเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะที่เป็นกิจกรรมบังคับของมหาวิทยาลัยเพราะนิสิตต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะได้ตราประทับของมหาวิทยาลัย ซึ่งส่งผลต่อการจบการศึกษา ถ้าหากนิสิตเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดก็จะไม่ผ่านการประเมินในกิจกรรมนิสิต และโดยสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ใจกลางเมืองที่มีห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และศูนย์รวมแฟชั่นและความบันเทิงต่างๆมากมายที่น่าสนใจกว่าการเข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้นจึงทำให้นิสิตมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อยลง โดยที่นิสิตไม่รู้เลยว่าการทำกิจกรรมเสริมนั้นเพื่อเป็นการพัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ดังที่พาณี ปริชานนท์ และคนอื่นๆ (2527: 17) กล่าวว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษาคือ ภาระอันสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาในกระบวนการกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความอบอุ่น และมีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้น เช่นเดียวกับโสภณ อรุณรัตน์ (2542: 69) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการด้านกิจกรรม

นักศึกษา พบว่าสังคมปัจจุบันเป็นยุคที่จะต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด นักศึกษาเข้ามาเพื่อเรียนให้จบ โดยเร็วและออกไปทำงาน จึงไม่สนใจทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และประกอบกับเมืองใหญ่มีศูนย์การค้ามากมายที่นักศึกษานิยมไปมากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรม และแม้ว่ากิจกรรมนิติตจะได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเรียนการสอนเพราะการทำกิจกรรมทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ทักษะ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ได้จากห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา ใจประสาธ (2534: 50) ได้ศึกษาการศึกษาดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับอดิสร พงษ์ศรี (2546: 63) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษา พบว่า

2.1 นิสิตชายกับนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิต ด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตด้านสังคมสูงกว่านิสิตชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงชอบที่จะทำกิจกรรมในสังคมกลุ่มเพื่อนที่สนิทกันภายในกลุ่มเล็กๆ มากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมกลุ่มใหญ่ที่มีคนเยอะๆ และมักจะมีเรื่องพูดคุยหรือปรึกษาหารือกันในเรื่องต่างๆ มากกว่าผู้ชายทั้งเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว เช่นเรื่องความสวยความงาม แฟชั่นเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า จึงมักจะรวมตัวกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อที่จะเดินตามห้างสรรพสินค้ามากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนนิสิตชายมีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านิสิตหญิง อาจเป็นเพราะนิสิตชายชอบการแสดงออกโดยการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถของตนเอง และชอบความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อนมากกว่านิสิตหญิง นอกจากนี้บางกิจกรรมอาจมีการโลดโผนมาก ไม่อยู่ในความสนใจและไม่เหมาะสมกับนิสิตหญิง จึงทำให้นิสิตหญิงมีข้อจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรม จึงเป็นเหตุให้นิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่านิสิตชาย ดังที่กันยา สุวรรณแสง (2538: 75) กล่าวว่าเพศหญิงมีความสุข เก็บตัว ควบคุมจรรยาบรรณได้ดีกว่าเพศชายทั่วไป ทั้งนี้อาจมีกรณีพิเศษเป็นส่วนน้อยที่หญิงประพฤติเยี่ยงชายหรือชายประพฤติเยี่ยงหญิง เหตุที่ความผิดแผกทางสังคมระหว่างสองเพศนี้มีขึ้นก็เนื่องด้วยวัฒนธรรมทางสังคมเป็นไปอย่างนั้น เช่นในสังคมไทยที่คาดหวังและต้องการให้เพศหญิงเป็นคนเก็บเนื้อเก็บตัว ไม่ประพฤติโลดโผน มีระเบียบเรียบร้อย และมีทำที่ที่อ่อนช้อย ละมุนละไม ซึ่งสอดคล้องกับพจนานุกรม โภชนา (2542: 65 – 69) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการใช้ชีวิตแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชายมีการใช้ชีวิตในด้านต่างๆ สูงกว่านักศึกษาหญิง เช่นเดียวกับภาวนา ใจประสาธ (2534: 10) ซึ่งศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาชายมีความสนใจในกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาหญิง ในส่วนของด้านการศึกษา กับด้านเศรษฐกิจ ทั้งนิสิตชาย และนิสิตหญิง มีการใช้ชีวิตไม่ต่างกัน เพราะต้องมีการศึกษา กิจกรรมวิชาการเป็นหลัก และมีค่าใช้จ่ายในการใช้ชีวิตที่ใกล้เคียงกันอีกด้วย และรุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 67) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมาก กรุงเทพมหานคร พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในปัจจุบันให้สิทธิของผู้เรียนชายและหญิงเท่ากัน มีจุดมุ่งหมายในการเรียนเหมือนกัน และสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปต่างจากสังคมในสมัยก่อน ในการเรียนนิสิตชายและนิสิตหญิงต้องมีพึงพาอาศัยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานต้องทำกิจกรรมต่างๆทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนร่วมกัน อยู่ในวัยที่ใกล้เคียงกัน เป็นเพื่อนใกล้ชิดกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอ และอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ได้รับข่าวสารความรู้ที่เท่าเทียมกัน จึงใช้ชีวิตใกล้เคียงในลักษณะเดียวกัน จึงทำให้นิสิตชายและนิสิตหญิง มีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยไม่ต่างกัน ดังที่ สุรางค์ โค้วตระกูล (2533: 106) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสิ่งที่สังคมสร้างความคาดหวังไว้ ความแตกต่างจริงๆ มีน้อยมาก ครูที่ต้องการสอนผู้เรียนทั้งชายและหญิงควรคิดว่า ผู้เรียนทั้งสองมีความสามารถเท่ากันและไม่ควรตั้งความคาดหวังว่า เพศใดเพศหนึ่งจะต้องมีความดีเด่นกว่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับสำเนาวิ จจรศิลป์ (2538: 78 - 80) กล่าวว่าการศึกษาที่นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเดียวกัน ย่อมส่งผลต่อความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของนักศึกษาทำให้นักศึกษามีทัศนคติหรือความคิดที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภาวณา ใจประสาท (2534: 86) ได้ศึกษาการศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการใช้ชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีการดำรงชีวิตด้านการศึกษาด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับรุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 66 - 67) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมาก กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับบอดิศร พงษ์ศรี (2546: 65) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษาในมหาวิทยาลัยทางมหาวิทยาลัยได้จัดรายวิชาและกิจกรรมให้กับนิสิตแต่ละชั้นปีแตกต่างกันออกไป นิสิตที่เรียนในระดับชั้นปีที่สูงขึ้นก็จะมีภาระงานในการเรียนมากขึ้น เริ่มมองหาเส้นทางในอนาคตของตนเองมากขึ้น จึงให้สนใจในการเรียนมากกว่าที่จะสนใจทำกิจกรรม เพื่อที่จะได้จบออกไปประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต ส่วนนิสิตชั้นปีที่ต่ำกว่ายังอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใหม่ และอยากเรียนรู้หาประสบการณ์ใหม่ๆ เมื่อมีเวลาว่างนิสิตจึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า นิสิตชั้นปีที่สูงกว่า จึงทำให้นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันออกไปดังที่ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 38 - 39) กล่าวถึง ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามชั้นปี ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวัง คือความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ความคิดต่าง ๆ ต้องการเข้าใจตนเอง (Self Understanding) เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน แสวงหาฐานะส่วนตัว มีความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่ม มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความสำคัญและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาส่วนมากมักจะเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณีก็เพียงแต่จะมีความเบื่อและรู้สึกเฉยๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะพวกนี้ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับความเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้น ลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือการริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้น จนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น (Peer Culture)

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเอง จะมีความคิดแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ค่านิยมคล้ายคลึงกันและทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลักษณะที่คล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ความไม่พอใจมหาวิทยาลัยด้านต่างๆ รวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษามีแนวโน้มที่จะมีความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยตนเอง โดยส่วนมากแล้วจะสนใจกับเรื่องส่วนตัว เฉพาะอย่างยิ่งภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว สอดคล้องกับเกษม เขมรินทร์ (2514: 11 – 16) กล่าวถึงชีวิตการเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า การเรียนในมหาวิทยาลัยปีที่ 1 นักศึกษาจะต้องปรับตัวเข้ากับการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะอาจารย์แต่ละท่านมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน เช่น การบอกจุดคำบรรยายและตรวจสอบจดงาน เพื่อให้คะแนน หรือการแจกเอกสารแก่นิสิตและบรรยายตามเอกสารเป็นต้น ซึ่งตลอดระยะเวลาการศึกษา 4 ปีนั้น ชีวิตการเรียนจะไม่แตกต่างจากนักเรียนมัธยมศึกษา เพราะคนที่ขาดเรียนจะขอยืมสมุดจดงานจากคนที่เข้าเรียน ซึ่งคนขาดเรียนบางคนพอถึงเวลาสอบสามารถทำคะแนนสอบได้ดีกว่า ส่วนในด้านสังคม นิสิตปีที่ 1 จะต้องฝึกร้องเพลงเชียร์แข่งกีฬาห้องใหม่ เข้าร่วมงานรับน้องใหม่ เพราะถือว่าชีวิตการเรียนไม่ควรอยู่แต่ภายในห้องเรียนหรือคณะของตนเท่านั้น ซึ่งนิสิตได้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมจนทำให้ผลการเรียนต่ำลงจน กระทั่งปีที่ 3 นิสิตเริ่มทำกิจกรรมน้อยลง เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตปีที่ 2 เป็นผู้ทำกิจกรรมบ้าง และเมื่อปีสุดท้ายของชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัย นิสิตจะเริ่มวิตกกังวลในความสามารถของตนเองก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เพราะตลอดระยะเวลาที่เรียนในมหาวิทยาลัย บางคนไม่เรียนหนังสือจะทำแต่กิจกรรมและเที่ยวเตร่เท่านั้น สอดคล้องกับวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527: 28) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของ

นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ว่ามีลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะของนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ตื่นเต้นต่อทุก ๆ สิ่งที่อยู่รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย นักศึกษาปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มักสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน มีความเฉยเมยต่อสังคม และการเรียน อาจมีความคิดที่จะมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รัก นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนมากมักจะยุ่งเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อและความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสทศวรรษ ผลอรุณ (2551: 65) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตรงกับพจนัสรรค์ โภชนา (2542: 70) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล พบว่า นักศึกษามีการใช้ชีวิตด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการใช้ชีวิตในด้านสังคมสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งอดิศร พงษ์ศรี (2546: 65) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน โดยนิสิตที่เรียนชั้นปีที่น้อยกว่ามีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านิสิตที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่า และรุ่งทิพย์ เอี่ยมฉัตร (2551: 66 – 68) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตห้วยหมาก กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ต่างกันมีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน นักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่ามีการใช้ชีวิตในด้านการศึกษาสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่า ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่ามีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่สูงกว่า

ส่วนด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ พบว่านิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีการใช้ชีวิตในด้านดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตทุกชั้นปีก็ยังมีจุดมุ่งหมายเหมือนกันคือทำให้ความสนใจในเรื่องของการศึกษา นิสิตจึงมีการสนใจในการแสวงหาความรู้และศึกษาค้นคว้าทั้งจากในชั้นเรียนและศึกษาด้วยตนเองจากนอกชั้นเรียน มีการพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอ การอยู่ร่วมกันในสังคมนิสิตทุกชั้นปียังต้องมีการวางตัวที่ดีในสังคม รู้จักให้ความเคารพรุ่นพี่ ครูอาจารย์ รู้จักกาลเทศะในการเข้าสังคม และไม่ว่านิสิตจะศึกษาอยู่ในชั้นปีใดแต่การใช้ชีวิตในสังคมก็ต้องมีการใช้จ่ายด้วยกันทั้งสิ้น นอกจากนี้ นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยยังมีอายุที่ไล่เลี่ยกันมีความเป็นเพื่อนให้กัน อยู่ในสภาพแวดล้อมสังคมเดียวกันมีรายวิชาที่เรียนคล้ายคลึงกัน จึงมีการใช้ชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน ดังที่ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 29) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาใน มหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี สรุปลงได้คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 นั้น จะพบว่าเป็นได้ทั้งมิตรและศัตรูกัน ส่วนนิสิต

ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 นั้นมักจะเป็นเพื่อนฝูงกันก็ต่อเมื่อเรียนวิชาที่เหมือนกัน และอยู่ในชั้นเดียวกันเท่านั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ส่วนมากจะต่างคนต่างอยู่ และไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของไซนภา แก้วจันทร์ (2542: 113) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาพยาบาลต่างชั้นปีกันมีรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาชีพและด้านพฤติกรรมเก็บตัวไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับพจนันสรณ์ โภชนา (2542: 57 - 58) ที่ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่านักศึกษาในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาและด้านลักษณะการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

2.3 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยพื้นฐานของกลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตเลือกเรียน มีบริบทด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆที่ทำแตกต่างกันออกไปตามกลุ่มสาขาวิชา นิสิตแต่ละกลุ่มสาขาที่ต่างกัน จึงมีการใช้ชีวิตแตกต่างกัน เช่น นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยบริบทของกลุ่มสาขาวิชาแล้ว กลุ่มสาขาวิชานี้มีระยะเวลาในการเรียนที่แตกต่างไปจากกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ใช้เวลาในการเรียนมากถึง 6 ปี ในขณะที่กลุ่มสาขาวิชาอื่นๆใช้เวลาเรียน 4 - 5 ปี เท่านั้น ทั้งนี้เนื้อหาสาระที่เรียนก็หนักกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่น เนื่องจากเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรักษาสุขภาพชีวิตของมนุษย์ การศึกษาจึงค่อนข้างที่จะเครียดกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ที่มีการเรียนการสอนที่ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์แต่จะเป็นหลักวิชาที่ใช้ประกอบอาชีพในอนาคต จึงทำให้นิสิตต่างกลุ่มสาขาวิชาที่มีการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน ดังที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524: 62) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศตามสาขาวิชา ดังนี้ 1. นักศึกษาสาขาอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีลักษณะคือ ภาษาดี ค่านิยมทางสุนทรียศาสตร์สูง เหตุผลเฉียบขาด รุนแรง แต่เจ้าอารมณ์ มีบุคลิกภาพไม่แน่นอน และไม่ค่อยมีเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือทฤษฎีต่างๆ 2. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางด้านคำนวณสูง มีอารมณ์มั่นคง ทักษะทางสังคมค่อนข้างไปในทางอนุรักษ์นิยม เพราะมีระเบียบแบบแผน มีคุณค่าทางสุนทรียต่ำ แต่มีความคิดทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจสูง 3. นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ มักจะไม่ค่อยมักใหญ่ใฝ่สูง ใจค่อนข้างคับแคบ คุณค่าทางศาสนาค่อนข้างต่ำ แต่เฉียบคมเจ้าปัญญาสนใจในการเมืองและเศรษฐกิจสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาวนา ใจประสาธ (2534: 87) ที่ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ส่วน พจนันสรณ์ โภชนา (2542: 71) ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่านักศึกษาที่เรียนคณะวิชาที่ต่างกันมีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านักศึกษา

คณะนิเทศศาสตร์ ส่วนสุขศรี สวอนสัตย์ (2552: 82) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของนัก ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า คณะที่สังกัด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตสูงที่สุด

2.4 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน มีมุมมองและทัศนคติในการให้ความสำคัญและความสนใจในการใช้ชีวิตด้านต่างๆ ไม่เหมือนกัน นิสิตที่มีผลการเรียนดีจะให้ความสำคัญในด้านการศึกษามากกว่านิสิตที่มีผลการเรียนปานกลางหรือต่ำ เพื่อที่จะได้จบไปเพื่อประกอบอาชีพตามที่เรียน โดยไม่สนใจที่จะเรียนรู้ชีวิตด้านอื่น ส่วนนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางหรือต่ำ อาจให้ความสนใจที่จะเรียนรู้ชีวิตด้านอื่นๆ เช่นการหารายได้เสริมพิเศษในระหว่างเรียน ควบคู่ไปกับการเรียน จึงทำให้นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน ดังที่สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538: 13) ได้กล่าวว่า นักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันมากทั้งทางด้านภูมิหลัง ลักษณะที่มองเห็นภายนอก เช่นรูปร่างหน้าตา ลักษณะที่อยู่ภายในตัวของนักศึกษา ได้แก่ระดับสติปัญญาและเจตคติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการพัฒนานักศึกษาโดยตรง เช่นนักศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูงจะสามารถเรียนรู้และเกิดพัฒนาการในด้านต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่ มีระดับสติ ปัญญาต่ำกว่า สอดคล้องกับ ไชนภา แก้วจันทร์ (2542: 113 – 119) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการใช้ชีวิตด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมเก็บตัว และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีมีการใช้ชีวิตด้านการศึกษาด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับวีเรืองรอง วิไลสกุล (2543: 104 - 110) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมากที่สุด จะมีคะแนนเฉลี่ยรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาการสูงกว่าทุกกลุ่ม นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมากที่สุด จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตอยู่ในกลุ่มก้าวหน้า กลุ่มเก็บตัว และกลุ่มวิชาการ ส่วนนักศึกษามีผลการเรียนดี จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตอยู่ในกลุ่มสมาคมและกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษามีผลการเรียนระดับกลาง จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรม

ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการใช้ชีวิตด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตเรียนในมหาวิทยาลัยเดียวกัน สภาพแวดล้อมในการทำกิจกรรมเหมือนกัน เลือกร่วมกิจกรรมเดียวกัน หรือหรือมีรูปแบบกิจกรรมที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้นิสิตทำอะไรที่คล้ายๆ กัน และในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมีสิทธิเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ในการทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัยนั้นนิสิตทุกคนเมื่อเข้าร่วมในกิจกรรมแล้วนิสิตจะต้องมีหน้าที่เท่าเทียมกันตามที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม ต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่โดยไม่ได้แบ่งตาม ความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นนิสิตจึงมีสิทธิและโอกาสเท่ากันในการทำกิจกรรม ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเหมือนกัน ทั้งนี้ไม่ว่านิสิตจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างไร ต่างก็ต้องการมีเพื่อน ต้องการพบปะพูดคุยกับคนอื่นและเป็นที่ยอมรับและเป็นที่รักของคนในสังคม จึงส่งผลให้นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ดังที่มาสโลว์ (สจวร์ต โคว์ตระกูล . 2544: 158 - 162; อ้างอิงจาก Maslow, 1970: 35 - 47) ได้กล่าวว่ามนุษย์มีความปรารถนาจะให้เป็นที่ยรักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการมีงานทำเป็นหลักแหล่งและต้องการความมั่นคงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนัสสรณ์ โกษณา (2542: 71) ที่ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกันมีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของมนัส นิลสวัสดิ์ (2547: 77) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตด้านการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและด้านการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตในด้านการศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึง ควรส่งเสริมองค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างดียิ่งขึ้น คือสถานที่บริการเกี่ยวกับการค้นหาหนังสือหรือวารสารอ้างอิงเพิ่มมากขึ้น ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ การส่งเสริมให้นิสิตได้เข้าชมนิทรรศการทางวิชาการ หรือฟังบรรยายในการประชุมสัมมนาทางวิชาการ และสามารถนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการในระดับชาติและนานาชาติต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตในด้านสังคมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการเข้าสังคมของนิสิตในรูปแบบของชมรม กิจกรรมจึงควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะไปอาสาพัฒนาหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เรียนรู้ ใฝ่รู้ ตลอดชีวิต มีสติปัญญาและวิจารณญาณ มีวิถีชีวิตอย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ไขปัญหาได้ และได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานเพื่อเสริมเติมเต็มให้เป็นคนที่มีบุคลิกพร้อมในทุกด้าน

3. จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตในด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ควรมีการสนับสนุนในรูปแบบของทุนช่วยเหลือนิสิตเกี่ยวกับค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าอาหาร ค่าเดินทาง และค่าอุปกรณ์การเรียน เพื่อให้การช่วยเหลือนิสิต ซึ่งเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และนิสิตจะได้ไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย จึงทำให้สามารถใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข

4. จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่านิสิตมีการเข้าร่วมกิจกรรมยังน้อยอยู่ จึงควรส่งเสริมและพัฒนาระบบการทำกิจกรรมของนิสิต เช่น ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามความสนใจของนิสิต ทั้งในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย สร้างเครือข่ายความร่วมมือในทางดำเนินงานกิจการนักศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพรูปแบบกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในระดับประเทศ ควรส่งเสริมกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตแต่ละชั้นปี ตลอดจนให้ความรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมของนิสิต เพื่อที่จะได้พัฒนากิจกรรมนิสิตให้ตรงกับความต้องการของนิสิตมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยเอกชนอื่นๆ
2. ควรศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตโดยเพิ่มตัวแปรอิสระอื่นๆ นอกจากที่ศึกษาแล้ว เช่น คณะที่ศึกษา รายได้ของบิดามารดาต่อเดือน เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป
3. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตมหาวิทยาลัยอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกช ศิริ. (2536). การศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม เขมรินทร์. (2514). "ชีวิตนักศึกษา." คมมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษม วัฒนชัย. (2532). "เพิ่มความผันปัญญาชน," การศึกษา. กรุงเทพฯ: ทวีการพิมพ์.
- กันยา สุวรรณแสง. (2538). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- ไชนภา แก้วจันทร์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา หยุทอง. (2545). มหาวิทยาลัยพันธุ์ใหม่. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ: ธารดาว.
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2545). คัมภีร์ชีวิตนิสิตใหม่. กรุงเทพฯ: โกลบอล กราฟฟิค.
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมนุช พงษ์ศิริ. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เดือนจิตต์ จิตต์อารี. (2520). การคบเพื่อนของนิสิตหญิงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิตทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- ธิดารัตน์ บุญนุช; และ ประกอบ บุรัตน์. (2528). ลักษณะนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ธีระ นทีวุฒิกุล. (2521). การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุบผา การ์เวท. (2527). สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประกอบ กุปรัตน์. (2525). "นิสิตนักศึกษาและกระบวนการกลุ่มในสถาบันอุดมศึกษา." ใน นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหา และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: พีระพัธนา.
- (2527). การศึกษาในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พาณี ปรีชานนท์; และ คนอื่นๆ. (2527). รายงานการวิจัยกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรของนิสิตนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- พจน์สรรค์ โภชนา. (2542). การศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2525). นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.
- พูนทรัพย์ วงษ์พานิช. (2523). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรและครูประจำการในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2514). "ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา," มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2527). "รูปแบบการใช้ชีวิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," เอกสารสรุปผลการวิจัย. ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2530). "รูปแบบการใช้ชีวิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," งานวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวนา ใจประสาท. (2534). การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ม.ป.ป.). *ประวัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2554, จาก www.swu.ac.th.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2550). *ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยกิจกรรม และวินัยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2553). *รายงานประจำปี 2553*. กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2553). *แผนยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ. 2553 – 2567)* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัส นิลสวัสดิ์. (2547). *แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ. (2533, กุมภาพันธ์-พฤษภาคม). *ชีวิตในมหาวิทยาลัย*. *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 14(1): 60-66.
- รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร์. (2551). *การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมาก กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2528). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเรืองรอง รัตนวิไลสกุล. (2543, พฤษภาคม - สิงหาคม). *การศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี*. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี*. 23(2): 104 - 110.
- วัชรินทร์ แก้วลา. (2531). *สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา. (2524). *“ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา,”* การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2527). *“มิติใหม่ของนิสิตนักศึกษา,”* ในเอกสารคำสอนวิชานิสิตนักศึกษาภาควิชาอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- (2530). *อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา; และคนอื่นๆ. (2527). *รายงานการวิจัยเรื่อง นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรรณภา อาจศรี. (2554,30 กันยายน). สัมภาษณ์โดย แพรวพรรณ โสมาศรี ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วารุณี บุญกิจ. (2545). *ประสิทธิภาพในการฝึกเตรียมเข้าทำงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (2538 - 2541)*. ปรินญาณีพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิราวรรณ แก้วเกษมชาญชัย. (2554,22 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย แพรวพรรณ โสมาศรี ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีระ สมบูรณ์. (2531). *มติแห่งความคิดคำนึง*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- ศิริชัย กาญจนวาสี; และคณะ. (2537). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2523). *การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522*. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิรินทีพย์ ตั้งใจเจริญ. (2554,22 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย แพรวพรรณ โสมาศรี ที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สว่างจิต ศรีระชา. (2531). *ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สหสวรรค์ ผลอรอด. (2551). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา*. ปรินญาณีพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ สุชีเกตุ. (2543). *รวมบทความทางวิชาการ เรื่อง การอุดมศึกษาและวิจัยสถาบัน*. กองแผนงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมาลี ชุบุญ. (2554, 30 กันยายน). สัมภาษณ์โดย แพรวพรรณ โสมาศรี ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2533). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ สมานมิตร. (2516). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์เฉพาะนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2515*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุขศรี สงวนสัตย์. (2552). *คุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. รายงานการวิจัย. ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โสภณ อรุณรัตน์. (2542). *สภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษา*. รายงานการวิจัย (ศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551 - 2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *กรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551 - 2565*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อดิศร พงษ์ศรี. (2546). *การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2529, พฤษภาคม). *นักศึกษาแพทย์กับนิสิตใฝ่รู้*. *สารศิริราช*. 38285-286.
- อวยชัย วยสุวรรณ. (2521). *การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางสติปัญญา*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพรรณ วงษ์हाจักร. (2554, 22 สิงหาคม). *สัมภาษณ์โดย แพรพรรณ โสมาศรี ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. 4th ed. New York: Harper.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. Tokyo: McGraw - Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ-นามสกุล
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน
อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ-นามสกุล
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน
อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ-นามสกุล
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน
รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ชื่อ-นามสกุล
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน
อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและพัฒนา สถาบันวิจัย พัฒนา
และสาธิตการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ชื่อ-นามสกุล
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน
อาจารย์ ดร.จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นิสิตตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของนิสิตมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นางสาวแพรวพรรณ โสมาศรี
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย \surd ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. ระดับชั้นปี

- () ชั้นปีที่ 2
() ชั้นปีที่ 3
() ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

3. กลุ่มสาขาวิชา

- () กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่
คณะมนุษยศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์
คณะศิลปกรรมศาสตร์
สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ
วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน
- () กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ได้แก่
คณะวิทยาศาสตร์
วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม
- () กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่
คณะทันตแพทยศาสตร์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คะแนนเฉลี่ยสะสมสุดท้ายของท่านเท่ากับ.....

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม
ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับการปฏิบัติของนิสิตมากที่สุด

5 หมายถึง นิสิตมีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง นิสิตมีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง นิสิตมีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง นิสิตมีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง นิสิตมีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยมาก

ข้อที่	ข้อความคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการศึกษา					
1.	นิสิตเข้าชั้นเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะสอน					
2.	นิสิตมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละวิชา					
3.	นิสิตสามารถจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้					
4.	นิสิตไม่ทำงานหรือการบ้านวิชาอื่นในขณะที่อาจารย์กำลังทำการสอน					
5.	นิสิตตั้งใจเรียนในขณะที่อาจารย์ทำการสอน					
6.	นิสิตไม่พูดคุยเสียงดังในขณะที่อาจารย์ทำการสอน					
7.	นิสิตไม่รับประทานอาหารหรือขนมในขณะที่อาจารย์ทำการสอน					
8.	นิสิตแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน					
9.	นิสิตซักถามอาจารย์ในชั้นเรียนเมื่อไม่เข้าใจ					
10.	นิสิตสามารถสรุปเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้					
11.	นิสิตพยายามทำงานหรือการบ้านด้วยตนเอง					
12.	นิสิตตรวจสอบความถูกต้องของงานหรือการบ้านก่อนนำส่งอาจารย์					
13.	นิสิตจะไม่ขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14.	นิสิตเคยพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องเรียนกับเพื่อนและรุ่นพี่					
15.	เมื่อนิสิตทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ได้ นิสิตจะขอคำแนะนำจากอาจารย์					
16.	นิสิตเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม					
17.	นิสิตมีการทบทวนการเรียนด้วยตนเองที่บ้าน					
18.	นิสิตมีการจัดเวลาอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนทำการสอบ					
19.	นิสิตติดตามข่าวสารหาความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับอาชีพหรือสาขาที่เรียน					
20.	นิสิตเคยเข้าชมนิทรรศการทางวิชาการ หรือฟังบรรยายในการประชุมสัมมนาทางวิชาการ					
	ด้านสังคม					
21.	นิสิตแต่งกายสุภาพเรียบร้อย					
22.	นิสิตเข้าคิวต่อแถวเพื่อซื้ออาหาร					
23.	นิสิตพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่วไปกับเพื่อน					
24.	นิสิตเล่นกีฬากับเพื่อนเมื่อมีเวลาว่าง					
25.	นิสิตมีการพบปะกับเพื่อนๆเป็นประจำ					
26.	นิสิตให้ความช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนมีปัญหา					
27.	นิสิตปรับตัวเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้					
28.	นิสิตให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม					
29.	นิสิตชอบทำงานร่วมกับเพื่อนมากกว่าทำงานคนเดียว					
30.	นิสิตชอบให้ความช่วยเหลือผู้อื่น					
31.	นิสิตสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ					
32.	นิสิตชักจูงเพื่อนไปในทางที่เหมาะสม					
33.	นิสิตไม่ชักชวนเพื่อนดื่มสุราหรือของมีนเมา					
34.	นิสิตไม่ชักชวนเพื่อนเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน					
35.	นิสิตสามารถให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือเพื่อน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
36.	นิสัยไม่เอาเรื่องเอาเปรียบเพื่อน					
37.	นิสัยและเพื่อนยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกัน					
38.	นิสัยปฏิบัติต่อเพื่อนทุกคนด้วยความจริงใจ					
39.	นิสัยแสดงความเป็นกันเองและเป็นมิตรกับเพื่อน					
40.	นิสัยแสดงความเป็นมิตรกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง					
41.	นิสัยและนิสัยรุ่นพี่มีความสนิทสนมกัน					
42.	นิสัยมีความเคารพต่ออาจารย์					
43.	เมื่อมีปัญหานิสัยสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้					
	ด้านเศรษฐกิจ					
44.	นิสัยมีค่าอาหารครบทุกมื้อ					
45.	นิสัยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเรียน					
46.	นิสัยมีค่าที่พักอาศัยเพียงพอ					
47.	นิสัยมีค่าใช้จ่ายเรื่องเสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัว					
48.	นิสัยทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหารายได้มาใช้จ่าย ด้านการเรียน					
49.	นิสัยมีเงินใช้จ่ายเพียงพอในแต่ละเดือน					
50.	นิสัยมีค่าใช้จ่ายในการสังสรรค์กับเพื่อน					
51.	นิสัยมีค่าใช้จ่ายในเรื่องเอกสารและอุปกรณ์ในการเรียน					
52.	นิสัยมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย					
53.	นิสัยมีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่นๆ					
	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม					
54.	นิสัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัย เช่น จัดแสดงนิทรรศการ					
55.	นิสัยร่วมรณรงค์หารายได้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของ มหาวิทยาลัย					
56.	นิสัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น บริจาคโลหิต					
57.	นิสัยเข้าร่วมการอภิปรายทางวิชาการที่มหาวิทยาลัย จัดขึ้น					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
58.	นิสิตอาสาช่วยงานมหาวิทยาลัย เช่นงานรับปริญญา					
59.	นิสิตเข้าชมนิทรรศการที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย					
60.	นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันไหว้ครู กิจกรรมรับน้องใหม่					
61.	นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งนายกองค์กณิสิต การเลือกตั้งประธานสโมสรนิสิต					
62.	นิสิตร่วมทำกิจกรรมทางศาสนา					
63.	นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น ร่วมโครงการพิเศษต่างๆ					
64.	นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดหรือโรคเอดส์					
65.	นิสิตมีส่วนร่วมในการแข่งขันกิจกรรมกีฬาภายในมหาวิทยาลัย					
66.	นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่เรียน หรือที่สนใจ					
67.	นิสิตสละเวลาในวันหยุดหรือเวลาว่างเพื่อออกไปบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม					
68.	เมื่อมีเวลาว่างนิสิตจะชวนเพื่อนเข้าร่วมกิจกรรม					

ภาคผนวก ค
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/๑๙๕๖ วันที่ 3 พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวแพรวพรรณ โสมาศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมาภิบาล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์ ดร.จรรวรงค์ สกุลคู เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวแพรวพรรณ โสมาศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลยา ธนศพงษ์ธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-227-9585

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ : ศส 0519.1/2/2731 วันที่ : ๖ มิถุนายน 2556

เรื่อง : ขอยกยอคุณวราภรณ์ ใจอ่อนกุลเพื่อการวิจัย

เรียน : คณะศึกษนวิจัยแห่งชาติ

เนื่องด้วย นางสาวแพรวพรรณ ไสมาศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีนครินทร์ ได้จับข้อมือผู้ให้คำปรึกษานักพนัน เรื่อง "การศึกษากาพย์ใช้วิธีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิไล" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี สุวรรณรักษ์ และ อาจารย์ ดร.กรรณณ ไพรีสุ เป็นคณะกรรมการควบคุมการดำเนินการวิจัย ในกรณี นิสิตมีรายจ่ายเกินขีดเกินขีดสุดที่สมควรวิจัย โดยแจ้งให้ทราบถึง เพื่อขอกำหนดให้ นิสิตปริญญาตรี ปีที่ 2, 3, 4 คณะเกษตรศาสตร์ ในระหว่างเดือนสิงหาคม ปี ๒๕๕๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบขออภัยที่ทาง นางสาวแพรวพรรณ ไสมาศรี ได้จับข้อมือผู้ให้คำปรึกษานักพนัน และขอขานพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ส. ทา: สืบศิริวัฒน์กุล)

คณะศึกษนวิจัยแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โทร: 0-2649 5054

กรมการศึกษนวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร โทรสาร: 026-227-9785

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

เรื่อง การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.840

2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	3.130	25.	3.458
2.	1.968	26.	2.861
3.	1.968	27.	4.457
4.	-2.183	28.	2.612
5.	2.288	29.	3.079
6.	0.154	30.	4.022
7.	1.586	31.	4.330
8.	1.969	32.	4.330
9.	1.969	33.	1.755
10.	2.283	34.	2.111
11.	1.701	35.	1.970
12.	1.670	36.	1.342
13.	-1.517	37.	2.548
14.	3.761	38.	2.966
15.	0.561	39.	2.612
16.	2.053	40.	1.368
17.	3.188	41.	1.546
18.	3.458	42.	2.059
19.	4.180	43.	1.299
20.	2.930	44.	2.569
21.	1.265	45.	2.026
22.	2.345	46.	2.803
23.	4.330	47.	6.189
24.	4.105	48.	3.340

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม การใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
49.	3.458	59.	5.473
50.	1.583	60.	3.664
51.	3.458	61.	4.424
52.	3.761	62.	2.152
53.	2.833	63.	4.330
54.	3.761	64.	5.117
55.	3.527	65.	3.129
56.	4.520	66.	5.060
57.	4.975	67.	4.105
58.	4.841	68.	4.841

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวแพรวพรรณ โสมาศรี
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 15 สิงหาคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอหาดวัง จังหวัดเลย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 149 หมู่ 2 ตำบลท่าสวรรค์ อำเภอหาดวัง จังหวัดเลย 42210
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านไร่จันดี ตำบลกะเจ็ด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 21100
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2550	ศศ.บ. (ศิลปกรรมศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ.2556	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

